

Riksdagens protokoll

2009/10:104

Torsdagen den 15 april

Kl. 13.00 – 16.16

Protokoll
2009/10:104

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 9 april.

2 § Bordläggningsdebatt med anledning av vårpropositionen

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Anmälades

Proposition

2009/10:100 2010 års ekonomiska vårproposition

Finansministern överlämnade 2010 års ekonomiska vårproposition 2009/10:100.

Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag kan i dag överlämna vårpropositionen till Sveriges riksdag.

Vi är på väg ut ur krisen. Förra året stod världsekonomin i det närmaste still. Ett land som Sverige, som är tungt beroende av basindustri och utrikeshandel, drabbades hårt. Nu ser vi hur läget stabiliseras. Vi räknar med en tillväxt på 2,5 procent i år och en tillväxt som sedan ligger på strax över 3 procent de kommande åren.

Det sker nu en stabilisering också på arbetsmarknaden. Sysselsättningen faller inte längre, och arbetslösheten ökar inte längre i den takt vi tidigare har sett. De kommande åren kan vi räkna med att arbetslösheten går från 9 procent till 8, från 8 procent till 7 och från 7 procent till 6. Vi har tappat 100 000 jobb sedan toppen under de tidigare, starka, åren, men vi har 50 000 fler sysselsatta under 2010 än vi hade 2006. Vi räknar med en sysselsättning som stiger med 30 000 det kommande året. Redan 2012 är vi tillbaka på den sysselsättningsnivå vi hade före krisen.

Sverige är på väg ut ur krisen med mindre skador på jobben, mindre skador på välfärden och mindre skador på rättvisan än de flesta andra länder. Detta beror på att vi har kunnat föra en kraftfull krispolitik. Vi sparade i ladorna under de goda åren och kunde stimulera när det kärvade till.

Vi har tillfört pengar till kommunerna – 17 miljarder tillfälligt och nästan 30 miljarder permanent för 2011. Vi har investerat i infrastruktur.

Vi har dämpat fallet i byggsektorn med ROT-avdrag. Vi har byggt ut den aktiva arbetsmarknadspolitiken – 100 000 i nya åtgärder och utbildningsplatser. Vi har i traditionell, klassisk, keynesiansk anda sänkt skatterna för löntagare och pensionärer för att hålla uppe efterfrågan i en tid av svår ekonomisk kris. Det är denna politik vi nu bygger vidare på i vårpropositionen.

Sverige är på väg ut ur en ekonomisk kris. Då kan vi vidta åtgärder för att gjuta samman Sverige. Det är en viktig del av krispolitiken att Sverige håller ihop. Därför sänker vi nu skatten för pensionärerna – 5 miljarder i ytterligare skattelättnader. Det betyder att vi sammanlagt har sänkt skatterna med 10 miljarder för pensionärerna under denna mandatperiod. För den som har varit metallarbetare eller sjuksköterska sänks skatten bara i detta steg med ungefär 4 000 kronor. För en garantipensionär sänker vi skatten med ungefär 1 000 kronor. Arbetslinjen är central; det ska löna sig att arbeta. Men en central del av arbetslinjen är att det ska löna sig att ha arbetat. Det är därför vi lägger denna profil på skattesänkningen.

I vårpropositionen gör vi också en viktig insats för att gynna dem som drabbats av krisen genom att förstärka flerbarnstilläggen. Det är en betydande satsning. För en trebarnsfamilj handlar det om nästan 2 000 kronor och för en fembarnsfamilj om nästan 6 000 kronor. Flerbarnstillägget uppgår därmed för den fembarnsfamiljen till 34 000 kronor per år.

Detta är viktiga åtgärder. Det är viktigt att man håller ihop landet under en kris. Det är viktigt att vi gjuter samman och bygger ett land där vi känner att vi i krisens tider också kan värna dem som har drabbats så att vi säkrar att Sverige ska vara det fina, sammanhållna land vi vill se och leva i.

Detta är ett avgörande läge för Sverige. Sverige har sällan varit i ett så avgörande läge som nu. Nu kommer jobben därför att vi har en stark efterfrågan – 3 procents tillväxt de kommande åren. Nu kommer jobben därför att vi har ansvarsfulla löneökningar som i kombination med stigande produktivitet gör att vi har låga kostnader i industrin och för företagen. Efterfrågan och låga kostnader ger sysselsättningsökning. Det är så vi nu ser att det kan komma jobb i svensk ekonomi. Det är därför sysselsättningen ökar med 30 000 jobb, och det är därför den under åren därefter sammanlagt ökar med nästan 150 000 jobb. Det avgörande är dock att vi håller fast vid denna politik.

Det ska vara lönsamt att driva företag. Det ska inte vara för kostsamt att anställa. Det ska inte vara för krångligt att anställa. Det är här vi har arbetat hårt. Vi har sänkt arbetsgivaravgifterna med 20 miljarder. Vi har minskat krånglet för företagarna – vi har tagit bort sjuklöneperioden, och vi har minskat arbetsrättsbördan genom att vidga möjligheterna till korttidskontrakt. Vi har gjort det mer attraktivt – vi har tagit bort förmögenhetsskatten, sänkt inkomstskatter och förändrat 3:12-regler så att det är mer attraktivt att driva företag.

Vi har förstärkt arbetslinjen. Det är mer lönsamt att arbeta. Det är mer lönsamt att arbeta därför att vi har ett jobbavdrag. Vi har också säkrat att a-kassan inte ska vara ett bidragssystem utan en omställningsförsäkring. Vi har säkrat detta genom att understryka i Arbetsförmedlingens instruktioner att det är sökstöd som är kärnan i den aktiva arbetsmarknadspoliti-

ken – att man är på arbetsmarknaden, att man är beredd att byta jobb, beredd att röra sig regionalt och beredd att ta de arbeten som finns.

Vår arbetslinje, där det blir billigare, mindre krångligt och mer attraktivt att anställa i kombination med att det lönar sig bättre att arbeta, att a-kassan är en omställningsförsäkring, att vi har tagit tag i sjukförsäkringen och sett till att vi inte upprepar 70- och 80-talens misstag där en kris leder till en rundgång mellan åtgärder, sjukskrivningar och en permanent förtidspension – det är detta som är den breda arbetslinje som gör att vi nu har goda förutsättningar för att sysselsättningen ska komma. Detta är grunden. Då kan arbetslösheten gå från 9 procent till 8 procent, från 8 procent till 7 procent och från 7 procent till 6 procent. Det är denna utveckling vi vill lägga grunden för.

Arbetslinjen är den första försvarslinjen för sammanhållning. Den andra är naturligtvis kunskap. Det är med kunskap vi får social rörlighet. Det är med kunskap människor står trygga även i svåra tider på arbetsmarknaden. Det är med kunskap vi säkrar att vi har välstånd nog att säkra likvärdig välfärd för alla. Därför är kunskapslinjen den andra försvarslinjen för sammanhållningen i vårt samhälle.

Den tredje försvarslinjen är naturligtvis välfärdens kärna. Människor ska oavsett inkomst kunna få äldreomsorg, barnomsorg och sjukvård efter behov. Det är därför vi har fäst sådan vikt vid välfärdens kärna. Det är därför vi tillför 17 miljarder tillfälligt. Det är därför de samlade stöden till kommunsektorn är 27 miljarder högre 2011 än de var när vi tillträdde. Det är viktigt för sammanhållningen, och sammanhållningen är viktig för att Sverige ska vara ett dynamiskt tillväxtland – ett land där alla människor har möjligheter att utvecklas utifrån sin förmåga och sin kraft.

Grunden för tillväxt, välfärd och sysselsättning är starka offentliga finanser. Vi är ett av de få länder där finansministern möts av krav på nya satsningar, skattesänkningar och utgifter. I praktiskt taget hela övriga Europa samlas riksdagar och regeringar för att diskutera dramatiska nedskärningar och skattehöjningar.

Vi hade förra året ett underskott på 1 procent. I år och nästa ligger det på 1–2 procent. Därefter är vi tillbaka på överskott. För 2014 ligger överskottet på mellan 80 och 90 miljarder i den svenska offentliga ekonomin.

När jag tillträdde låg skuldsättningen på 46 procent av bnp. Nu, 2010, när vi går till val för ett förnyat mandat ligger den på 41 procent av bnp. Det motsvarar en reduktion med 150 miljarder kronor som andel av bnp under den svåraste krisen sedan depressionen. Här har det inte lånats till skattesänkningar eller till kommunpengar. Här har vi sparat i ladorna, amorterat på våra skulder och därför kunnat föra en offensiv krispolitik där vi dämpat fallet i efterfrågan.

(Applåder)

Så här ser det inte ut, mina vänner, i hela Europa. Hos greker, portugiser, spanjorer, briter är det katastrofpolitik som står på agendan med drakoniska nedskärningar och dramatiska skattehöjningar. Där handlar politiken om att år efter år höja skatterna och minska utgifterna. Till och med Tyskland och Frankrike, välskötta länder, ska varje år leverera 15–30 miljarder i skattehöjningar respektive nedskärningar.

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Så går det om man lyssnar på dem som säger att det alltid ska göras mer. Så går det om man inte sparar i ladorna i goda tider. Det är inte den diskussion vi har. Vi kan diskutera reformer. Finns det 10, finns det 20, finns det 30 miljarder i överöverskott som vi kan använda för att stärka välfärden, för att stärka arbetslinjen, för att värna välfärdens kärna och för att bygga ett starkt tillväxtsamhälle? Det är skiljelinjen mellan dem som tar ansvar för den ekonomiska politiken och dem som inte gör det.

Det finns ingenting självklart i den här utvecklingen. Det finns ingenting som är givet i den här utvecklingen. Nu ser vi 30 000 i sysselsättningsökning inför nästa år och ytterligare 100 000 därefter. Det bygger på att vi håller grunderna i ordning i svensk ekonomi, en ansvarsfull avtalsrörelse, parter på arbetsmarknaden som sätter lönerna som är förenliga med en god ekonomisk utveckling. Vi är inte färdiga med avtalsrörelsen, men jag tycker redan att svensk fackföreningsrörelse och svenska arbetsgivare visat att vi har anledning att vara stolta över den svenska modellen. Vi får tillbaka produktiviteten så att kostnaderna i ekonomin inte drar i väg som sätter press på priser och räntor, för då bryts tillväxten.

Det är här allvaret ligger. Fortsätter vi med en politik som sänker kostnaderna för anställda kommer jobben. Reverserar vi den, lägger vi en extra avtalsrörelse på den andra avtalsrörelsen blir det jobbstopp. Om kostnaderna börjar stiga för att vi har flaskhalsar, för att bristtalen kommer, för att det drar i väg på fel ställen och blir obalanser, då blir det jobbstopp. Då får vi inte en arbetslöshet som går från 9 procent till 8, från 7 till 6, utan då stannar den vid 8 eller 9 procent. Detta är inte en liten risk. Det är ett allvarligt läge för Sverige. Vi har en möjlighet att komma tillbaka till nivåerna före krisen; vi har en möjlighet att röra oss mot full sysselsättning. Men reverserar vi arbetslinjen kan vi vara helt säkra på att vi kommer att få mycket allvarliga bekymmer med att klara full sysselsättning i svensk ekonomi.

Vi ska naturligtvis bygga vidare på vår framgångspolitik. Vi begär ett mandat för nästa mandatperiod för att fortsatt säkra starka offentliga finanser. Sverige ska gå in i nästa kris med lägre skulder och stora över-skott. Vi ska kunna vara aktiva keynesianer och stimulera i kristider, men det kan vi bara om vi är ansvarsfulla i goda tider.

Vi ska bygga vidare på vår politik. Vi ska göra det mer attraktivt att anställa. Det ska finnas fler företag som vågar ta steget och anställa fler människor.

Vi ska bygga vidare på arbetslinjen. Vi ska säkra att människor står till arbetsmarknadens förfogande. Vi ska ha en arbetsmarknadspolitik. Det ska också löna sig att vara på arbetsmarknaden. Det ska löna sig att arbeta. Det ska löna sig att anstränga sig. Det ska löna sig att utbilda sig. Det är arbetslinjen. Då är det många människor som är beredda att ta arbete. Då kan vi fortsätta att växa.

Vi ska värna välfärdens kärna. Självfallet ska vi säkra att kommunerna och landstingen har resurser att klara sitt åtagande. Men det åtagandet räcker inte. Vi måste bygga vidare på kunskapssamhället. Jan Björklunds reformer är viktiga första steg, men ska vi klara tillväxten och sammanhållningen måste vi gå vidare med mer av kunskapsreformer, mer av välfärdsreformer. Det klarar vi om vi klarar arbetslinjen. Släpper vi arbetslinjen finns det inga överskott.

Man kan inte tro att man kan ta tillbaka den politik som säkrar jobb och offentliga finanser och sedan njuta frukterna av den politik man just avskaffat. Det går inte. Ett varningens ord: Sverige är i ett allvarligt läge, vi har inte råd med något jobbstopp. Vi måste gå vidare.

Vi har tagit Sverige genom krisen. Vi har tagit Sverige genom krisen med starka offentliga finanser. Vi har tagit Sverige genom krisen med en arbetslöshet som under åren framåt kommer att minska. Vi har tagit Sverige genom krisen utan att sammanhållningen har drivits isär. Vi måste säkra att vi inte drivs in i långsiktig arbetslöshetskil i vårt sammanhållna samhälle.

Det är det vi begär mandat för i höstens val.
(Applåder)

Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Får jag börja med att tacka Anders Borg för trevliga och bra debatter vi har haft genom åren. Det här är den sista vårpropositionen den här mandatperioden. Tack så mycket!

Vi har val i höst, och det är ett vägval vi står inför som kommer att bli oerhört betydelsefullt för Sveriges utveckling. Vi har nyss fått en vårproposition på riksdagens bord där den enda stora nyheten är att tillväxten revideras ned kraftigt – bnp-tillväxten, som avgör jobben, som avgör välfärden, som avgör pensionernas utveckling. Finansministern blir så till sig av att valet närmar sig att han de senaste månaderna trumpetat ut att vi kommer att ha en mycket kraftig tillväxt i år, men han tvingas i vårpropositionen att kraftigt skriva ned tillväxten.

Trots detta är vårpropositionen kliniskt ren på åtgärder för jobben. Vi har en arbetslöshet som har stigit snabbare i Sverige än i övriga Europa. Vi har högre arbetslöshet än Tyskland och Belgien, länder i förhållande till vilka vi brukar kunna ha lägre arbetslöshet. Vi har lika hög arbetslöshet som Finland, och ändå lägger finansministern fram en vårproposition helt tom på åtgärder i den viktigaste frågan, jobben.

Huvudfrågorna inför valet blir allt tydligare. Är det gigantiska skattesänkningar som ska prägla de kommande åren, eller ska vi använda resurserna till jobb och välfärd?

De borgerliga partierna har nu lovat 92 miljarder i skattesänkningar inför kommande mandatperiod, ofinansierat. Under den här mandatperioden har man lånat till skattesänkningar. Det har inte varit några överöverskott, det har varit underskott, när finansministern har sänkt skatterna för de rikaste.

Vi i de rödgröna partierna är tydliga i vårt budskap. Det är inte sänkt skatt för dem som tjänar mest som bäst utvecklar Sverige. Sverige ska tillbaka till överskott och en politik för jobb och starka finanser.

Den andra huvudfrågan är arbetslösheten. Sverige har nu den högsta arbetslösheten på tolv år enligt Konjunkturinstitutet. Nu står vi inför den stora risken att arbetslösheten biter sig fast. Den borgerliga regeringens svar är att nya jobb skapas bäst om man hotar sjuka och arbetslösa med sönderslagen hushållsekonomi. Vi i de rödgröna partierna är tydliga: Ökade klyftor skapar inga nya jobb.

Den tredje huvudfrågan är: Hur ska vi klara välfärdens finansiering när vi har en åldrande befolkning? – tack och lov, det är en positiv utveckling. Den borgerliga regeringens politik handlar om att man måste göra mer och mer på egen hand, mer av privata försäkringar i Stockholm, en barnsjukvårdsförsäkring för dem som har råd, de andra får köa. Vårt gemensamma rödgröna svar är att vi har ett gemensamt ansvar för våra barn och för våra äldre, för utbildning och omsorg. Men då måste man vara tydlig med att det inte finns något utrymme för gigantiska skattesänkningar de kommande åren. Det behövs en jobbpolitik. Det bästa sättet att säkra långsiktig välfärd är att fler människor kommer i arbete. Varje arbetad timme kommer att behövas.

Frågorna hänger ihop, för svaret beror på: Hur har det fungerat den här mandatperioden? Det kommer att avgöra vad som bör göras nästa mandatperiod. När regeringen tillträdde för fyra år sedan sade Reinfeldt att hans regering skulle utvärderas på jobben.

Låt oss titta på resultatet. Sysselsättningsgraden har sjunkit med 2 procentenheter. Det är 100 000 förlorade jobb. Arbetslösheten har ökat snabbare i Sverige än i övriga Europa. Våra offentliga finanser har allvarligt försvagats. Utanförskapet, som var så viktigt i förra valet – kommer ni ihåg? – har ökat med 70 000 personer.

Varför har ni då misslyckats? Regeringen säger att allt beror på finanskrisen. Men man kan väl inte ha en politik som bara fungerar i högkonjunktur.

För det första beror det på den ständiga tilltron till att sänkt skatt är svaret på alla frågor. Om sänkt skatt vore svar på sysselsättningsfrågan skulle länderna i Norden ha sämre sysselsättning än länder med låga skatter. Men det är tvärtom.

För det andra handlar det om Anders Borgs favoritrecept förvärvsavgiften – ni vet den där idén som säger att om sjuka och pensionärer betalar högre skatt än de som arbetar blir det fler jobb. Jag har aldrig förstått hur det går till. Kan Anders Borg i dag förklara hur det ger jobb att pensionärer och sjuka betalar mer i skatt än de som arbetar? Det vill landets pensionärer höra. Här på Mynttorget samlas nu tusentals pensionärer. De är värda att vi talar till dem och lyssnar till dem. De protesterar mot att de nu straffbeskattas av regeringen med en särskild pensionärsskatt.

Regeringens besked och första tydliga vallöfte är att den klyftan ska bestå under nästa mandatperiod. Vi rödgröna är tydliga. Vi accepterar inte att pensionärer beskattas hårdare än löntagare. De har jobbat hårt i sitt liv och kräver vår respekt. Vi kommer att avskaffa den klyftan steg för steg. Det är ett löfte till pensionärerna, som nu samlas här utanför för att protestera mot regeringen.

(Applåder)

Herr talman! Regeringen har också misslyckats för att ni har avvecklat den aktiva arbetsmarknadspolitik. Det är klart att om människor får varken utbildning eller aktiva insatser knuffas de mer och mer och längre och längre bort ifrån arbetsmarknaden. Nu har vi en långtidsarbetslöshet som har stigit mycket kraftigt. Antalet socialbidragstagare skenar. Vi har ett problem i att när man blir socialbidragstagare är marginaleffekten 100 procent för att gå från bidragsberoende till arbete, Anders Borg. Men du har blivit expert på att föra människor in i socialbidragsberoende.

För det tredje är problemet att vi inte längre har någon näringspolitik i landet. När beskedet kom om att en av våra framtidsbranscher, svensk läkemedelsindustri, hamnar under svår press och man lägger ned hela forskningen i Lund har Sverige en näringsminister som är fullt upp engagerad i frågan om hur man med skattebidrag ska få människor att gå ut med hunden i stället för att aktivera sig för läkemedelsindustrins framtid. Det låter inte som en väl avvägd prioritering.

(Applåder)

Vårt rödgröna budskap är att Sverige inte ska konkurrera med låga löner. Vi ska konkurrera med kompetens. Effekten av regeringens politik är att arbetsmarknadens funktionssätt allvarligt har försämrats. Redan tidigt kommer vi att se att det blir flaskhalsar på arbetsmarknaden. Det är allvarligt, för det kommer att hindra uppgången. Vi hade under tio års regeringstid stadigt minskande problem med flaskhalsar på arbetsmarknaden. Som ekonomer säger gick jämviktsarbetslösheten ned år för år. Det är oerhört centralt.

Med Anders Borg vid rodret har jämviktsarbetslösheten ökat varje år, och flaskhalsproblematiken kommer att synas. Det märks att Riksbanken redan nu börjar planera för ränteökningar därför att arbetsmarknaden inte fungerar på det sätt som den skulle ha gjort om man inte hade trängt ut så många människor så långt från möjligheten att få ett arbete. Det blir brist på yrkesfolk tidigt i en uppgång, och det är ett stort misslyckande.

Vi får veta att det är mer av samma politik som gäller. Det säger Anders Borg. Jag tror att det är en ny inriktning som behövs. Vi har stora utmaningar framför oss. Vi socialdemokrater har erfarenhet av att ta Sverige ut ur tuffa tider. Jag var själv med under tio år och tog ansvar som minister. Jag var med och städade upp efter Carl Bildt, Carl B Hamilton och Anders Borg när ni styrde landet under början av 90-talet. Det var mycket stora underskott och en mycket tuff period för svenska folket innan vi kom upp på fast mark igen.

Vi lämnade över ett överskott till er när ni tog över. Det är förklaringen till att vi har starka offentliga finanser i utgångsläget. Men ni lämnar nu ett lika stort underskott efter er när ni lämnar makten.

Det var år av ansvarslöshet som vi rödgröna fick ta över tillsammans. Vänsterpartiet, Miljöpartiet och vi tog tillsammans steg för steg tillbaka till överskott, stark tillväxt och jobbtillväxt.

Om ett par veckor lämnar vi vår gemensamma rödgröna motion. Vi söker svenska folkets förtroende för att ta Sverige tillbaka till överskott och starka offentliga finanser. Målet är full sysselsättning. Vi kommer att arbeta intensivt med jobbfrågan. Entreprenörskapet ska stärkas. Sveriges internationella konkurrenskraft måste stärkas. Men vi måste också återupprätta den svenska modellen. Vi måste reparera arbetslöshetsförsäkringen och se till att människor som är arbetslösa kan få en yrkesutbildning.

Vi behöver återupprätta en riktig arbetslinje med en aktiv utbildningslinje som ger människor hopp och framtidstro. Vi vill investera i att människor som är sjukskrivna kommer tillbaka till arbete. Det är så oerhört viktigt att människor får chansen att arbeta och försörja sig själva.

Vi rödgröna söker stöd för att bygga ett mer framtidsinriktat Sverige med mer högskoleutbildningar och bättre kvalitet i högskolan. Vi ska

bygga om Sverige i form av infrastrukturinvesteringar och ROT-avdrag. Bygg ut ROT-avdraget så att det också gäller hyreslägenheter!

Det handlar också om välfärden. 25 000 personer har fått lämna kommuner och landsting under den här tiden, och det fortsätter enligt vårpropositionen. Det är inte en ansvarsfull politik.

Men om detta ska gå krävs det rättvisa. Då krävs det att de som tjänar mest ska vara med och bidra. Då krävs det att vi inte skattediskriminerar pensionärer. Men det krävs också en fast hand om de offentliga finanserna.

Vi lämnade över ett överskott på 70 miljarder. Du lämnar tillbaka ett underskott på 70 miljarder. Nu är budskapet från de borgerliga partierna att det är sänkt skatt på allt. Det är bara fantasin som sätter gränser, säger Maud Olofsson. Ja, det är just det som är problemet med den borgerliga regeringen.

Den 19 september går vi till val, kära vänner. Alternativet är då att få en rödgrön regering med en ny färdriktning för Sverige som värnar starka offentliga finanser och investerar i en politik för fler jobb, bättre miljö, starkare välfärd och ökad rättvisa. Det är vägvalet 2010.

(Applåder)

Anf. 3 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Sysselsättningsnivån ligger nu 50 000 högre än 2006. Nästa år stiger den med 30 000. Därefter stiger den sammantaget under de kommande åren med 150 000. Vi når 80-procentsmålet om vi bara inte gör några misstag i höstens val och röstar bort arbetslinjen.

Nu ljuder varningsklockorna och brandlarmen på Finansdepartementet. Det är fara å färde i landet! Alarmklockorna ljuder. Det finns en risk för jobbstopp. Det finns en risk för jobbstoppspolitik.

Det är alldeles uppenbart vad effekten blir av det rödgröna alternativet. Om man höjer arbetsgivaravgifterna med 10 miljarder motsvarar det en nästan lika stor kostnadsökning som avtalsrörelsen. På en avtalsrörelse lägger man en annan avtalsrörelse.

Vi ska inte ha låga löner, säger Thomas Östros. Men om vi har höga kostnader blir det inga jobb. Om vi gör det dyrare, krångligare och mindre attraktivt att driva företag bryter, knäcker och stoppar vi. Då är det jobbstopp i svensk ekonomi.

Om vi backar på arbetslinjen slår flaskhalsarna till. Det är det vi vet. Det är de spärrar vi har i ekonomin. Då driver vi upp jämviktsarbetslösheten. Då stannar arbetslösheten på 8–9 procent. Och det finns inte någon åtgärd som driver upp jämviktsarbetslösheten som de rödgröna inte planerar att genomföra. Man går med en precision som en laser på de mest skadliga skatter man kan hitta i en ekonomi, och så skruvar man upp dem. Det här är farligt. Det är risk för jobbstopp. Det är en politik som ställer till det för Sverige.

Jag har tre frågor. Hur kan ett jobbstopp på 10 miljarder i höjda kostnader göra att fler jobb kommer de kommande åren? Hur kan ett jobbstopp som gör att flaskhalsarna slår till göra att vi klarar en utdragen tillväxtperiod? Hur kan ett jobbstopp som gör att vi biter oss fast vid en hög arbetslöshet göra att vi klarar välfärden? Det är de grundläggande frågorna inför höstens val och till Thomas Östros i den här debatten.

(Applåder)

Anf. 4 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Så säger den finansminister som i sin första proposition drömde till med en arbetsgivaravgiftshöjning riktad mot småföretagen på 5 miljarder kronor.

(Applåder)

Det är inte konstigt att landets småföretagare är besvikna på regeringen. Så här säger den finansminister som har fått utföra ett personligt experiment på Sverige. Han kommer till finansministerposten och tänker: Nu ska vi experimentera! Ökade klyftor – det är vägen fram till fler jobb! Därför inför han en helt ny skattemodell där pensionärerna betalar mer skatt än andra. Det ska ge jobb. Därför inför han en a-kasseavgift som fyrdubblas för kvinnliga anställda i handeln medan den hålls nere för manliga anställda akademiker. Det ska ge jobb på något vis. Därför halverar han den kvalificerade arbetsmarknadsutbildningen och skär ned komvux. Det ska ge arbete.

Det är en politik för sänkta löner. Det är en politik för ökade klyftor.

Men vi har resultatet. Det är 100 000 färre i sysselsättning. Och när det gäller utanförskapet, som borde vara viktigt för dig, Anders Borg, är det 70 000 fler i utanförskap. Människor lever på socialbidrag och har kommit längre ifrån arbetsmarknaden än någonsin tidigare.

Titta på ett företagarlän som Jönköping. Där har din politik, Anders Borg, åstadkommit att långtidsarbetslösheten ökar med 70 procent. Det är en livsfarlig politik. Det leder till jobbstopp, kan jag lugnt säga. Det leder till en permanent hög arbetslöshet.

Vi vet hur en politik ska bedrivas för att förhindra att arbetslösheten fastnar på de höga nivåer vi har nu. Det är massarbetslöshet, Anders Borg.

När du nu lägger fram dina prognoser som är mer optimistiska än någon annans, vart når du då, Anders Borg? Du säger att om fyra år har vi en arbetslöshet och sysselsättning som ligger på samma nivå som för fyra år sedan. Åtta år av jobbstopp får vi med Anders Borgs politik. Det måste bytas till en sysselsättnings- och jobbfrämjande politik, eller hur?

(Applåder)

Anf. 5 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Thomas Östros kan argumentera sig både röd och blå om han så önskar. Det ljuder varningsklockor. Läger man en avtalsrörelse på en annan avtalsrörelse stiger kostnaderna. Då spelar det ingen roll om fack och arbetsgivare tar ansvar för att vi ska kunna ha en sysselsättningsökning de kommande åren. Man lägger 10 miljarder i höjda arbetsgivaravgifter på företagen. Man fördubblar arbetsgivaravgifterna. Det betyder nästan lika mycket som de framförhandlade löneökningarna inom Metall och Handels.

Vidare slår man till med alla metoder man kan för att förvärja flaskhalsproblemen. Man räknar hem att man ska kunna ha offentliga finanser som bygger på våra sjukförsäkringsreformer och förtidspensionsreformer, och så glömmer man bort att man därmed tappar 40–50 miljarder.

Inte en enda av de tre grundläggande frågorna för svensk politik svarar Thomas Östros på. Han har inga svar. Hans enda svar är ett stort jobbstopp.

(Applåder)

Anf. 6 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Vi har nu provat din politik grundligt i fyra år, Anders Borg. Sjuka har verkligen fått uppleva din politik. Det är du som är motorn bakom den mycket hårdhänta behandlingen av sjuka i Sverige. Det är du som driver fram det, och Cristina Husmark Pehrsson får schavottera.

Har det lett till några fler jobb? Nej. Vi har fått ökade klyftor. Vi har fått orättvis beskattning. Vi har fått ökat utanförskap. Jobbpolitiken har havererat.

Svenskt Näringsliv visar i en rapport som kom i dag att företagen redan börjar meddela att de har svårt att få tag på de människor de behöver när ekonomin nu sakta börjar gå lite bättre. Det är fler under massarbetslöshetens år 2010 som har svårt att hitta rätt folk än det var 2007 under högkonjunkturs topp. Det beror på att en jobbpolitik som ensidigt tror på ökade klyftor, på att hota människor med fattigdom och på att driva människor framför sig så att de ska ta jobb till lägre lön inte fungerar i ett modernt land som Sverige.

Nu krävs investeringar, framtidstro och ett starkt grepp om de offentliga finanserna.

Dessutom sade landets finansminister inte ett ljud till de pensionärer som har samlats på Mynttorget här utanför för att protestera mot de djupa orättvisor som har skapats.

(Applåder)

Anf. 7 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Thomas Östros tog upp pensionärerna. Vi har levererat tre skattesänkningar för pensionärer på sammanlagt 10,5 miljarder kronor. Det handlar om 5 000–6 000 kronor i lägre skatt för de flesta pensionärer. Det har motverkat den kris som också drabbat pensionärerna i form av den broms som finns i pensionssystemet, vilket Socialdemokraterna konstruerat tillsammans med allianspartierna.

Vi har som sagt sänkt skatten med 10,5 miljarder. Under Socialdemokraternas tolv år vid makten lyckades man inte sänka skatterna för pensionärerna.

Thomas Östros säger att han vill minska skillnaden vid beskattning. Han glömmer dock att tala om att det stora bidraget till den minskade skillnaden är höjd skatt för löntagare. Det är det alternativ som Thomas Östros lade fram i höstas. Varför säger du inte det, Thomas Östros?

Varför lyckades du inte själv under din tid som minister att sänka skatten för våra pensionärer, Thomas Östros? Vi har gjort permanenta skattesänkningar. Jag är stolt över det vi har gjort, och jag vill gå vidare med ytterligare skattesänkningar. Varför har du inget att visa upp på området? Varför lyckades du inte när du hade makten? Varför lyckas du bara tala om det i opposition?

(Applåder)

Anf. 8 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Jag har verkligen försökt förstå hur Kristdemokraterna tänker. Det finns ett socialt patos. Det finns en rörelse inom Kristdemokraterna som jag uppfattade på ett annat sätt än vad som har visat sig i regeringsställning.

En av de frågor jag har är hur man med sådan kirurgisk precision kan rikta skattelättnader till den rikaste procenten i Sveriges land. De har fått mer i skattelättnader än vad 25 procent av svenska folket har fått tillsammans. Är det rimligt? Är det att dela bördorna lika?

Då kommer vi till pensionärerna. Det handlar, tror jag, inte bara om kronor och ören. Det är visserligen viktigt, och vi vill sänka skatterna för pensionärer, men det är också en fråga om moral och om synen på pensionärerna. Om man har jobbat hårt under ett långt liv och gjort regelbundna avsättningar till sin pension, vad är det då för idé som säger att man ska beskattas hårdare när man går i pension? Vad är det för moralisk kompass som Kristdemokraterna har i den frågan?

På vilket sätt skapar detta arbete? Anders Borg ville inte svara på det. Det förstår jag, för jag tror inte att det finns något svar på hur hårdare beskattning på pensionärer ger ungdomar arbete. Det måste i så fall vara en väldigt komplicerad koppling, men Stefan Attefall kanske kan reda ut det. Om det inte är så, faller hela idén. Då vill ni bara ha en orättvis beskattning. Är det Kristdemokraternas politik?

Kristdemokraterna borde förundras lite över frågan om välfärden. När man gör gigantiska skattesänkningar med lånade pengar undergräver man möjligheterna att ha en bra kvalitet i äldreomsorg, förskola och skola. Nu kommer skattesänkingspopulismen som lovar ytterligare 100 miljarder i skattesänkningar. Var finns engagemanget för en stark välfärd, det gemensamma ansvaret, Stefan Attefall?

(Applåder)

Anf. 9 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Engagemanget finns för att skapa ett samhälle som växer där människor kommer i arbete. Jobbskatteavdrag i olika former finns i en rad olika länder där de har prövats och också varit framgångsrika. Kom ihåg att två tredjedelar av de pengar som vi lägger på jobbskatteavdraget går till människor som har löner understigande 26 000 kronor i månaden; det är inga höginkomsttagare.

Jag noterar att Thomas Östros inte svarade på frågan om varför han inte lyckades sänka skatten för pensionärerna under sina tolv år vid makten. Han lyckades dock med något annat. Han lyckades sänka skatten med 50 miljarder för *löntagare*, inte pensionärer. De som hade höga inkomster fick en större skattesänkning än andra. Dessutom avskaffade ni arvs- och gåvoskatten, vilket verkligen gynnade rika människor. Varför nämner du inte den ensidiga skattesänkningen för löntagare när du nu försöker skapa retorik om att det bara är löntagare som får skattesänkningar, Thomas Östros? Hur är det med retoriken? Är den inte ganska ihållig? Du gjorde inget för pensionärerna som minister. Dessutom gjorde du en skattesänkning bara för löntagarna.

(Applåder)

Anf. 10 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Stefan Attefall har fel. Vi sänkte skatten för samtliga när vi gjorde förändringar i grundavdraget. Sedan gjorde vi en kompensation för egenavgifterna som var en del av budgetsaneringen efter Kristdemokraternas, Moderaternas, Folkpartiets och Centerpartiets fadäser i början

av 90-talet. Det blev det återbäring på när vi kom på fast mark. När vi sänkte skatten när vi var på fast mark var det lika för alla.

Stefan Attefall säger att i de flesta andra länder har man högre skatt för pensionärer. Så är inte fallet. Fredrik Reinfeldt sade också det. Han sade att man hade högre pensionärsskatt i Finland. Det hade man en kort stund men upptäckte sedan att människor tyckte att det var djupt orättfärdigt.

Det handlar just om den moraliska dimensionen som finns i skattepolitiken och att Kristdemokraterna ställer upp på det enda vallöfte regeringen hittills har gett, nämligen att klyftan mellan pensionärer och löntagare i beskattningen ska vara kvar. Det har Reinfeldt tydligt sagt, det har Borg vidimerat och nu hör vi också Stefan Attefall försvara det. Det är ett djupt olyckligt besked till landets pensionärer som har samlats på Mynttorget.

(Applåder)

Anf. 11 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Man har inte så lång tid på sig som repliktagare så jag ska för tids vinnande visa det här uppslaget i Dagens Industri. Jag ska återkomma till varför jag gör det.

Jag blir så upprörd över den svartmålning som Thomas Östros och Socialdemokraterna gör av Sverige. Sverige är ett bra land. Era jeremiaser över hur den svenska ekonomin och Sverige är stöter mig mycket. Jag tycker att det är ovärdigt.

Dagens Industri – det är alltså ingen allianstidning – är den mest spridda tidningen i Sverige. Här står det: Sverige är Europamästare i ekonomi. Sverige klarade krisen bäst av de rika länderna. Små skulder lyfter Sverige. Bland de rika EU-länderna har Sverige klarat krisen bäst. Budgetunderskottet är litet. Inget rikt EU-land slår Sverige på fingrarna.

Det är citat från Dagens Industri.

Thomas Östros börjar med att säga att bnp faller. I själva verket har Sverige drabbats av en internationell kris. Bnp föll i Sverige med 5 procent, ungefär lika mycket som i andra länder. Det som skiljer Sverige från andra länder är att vi nu har en snabb återhämtning. Vi kan till exempel se att sysselsättningen är minst 50 000 högre i dag än 2006. Trots krisen är alltså sysselsättningen högre i dag än när vi tog över. Den kommer sannolikt att vara ytterligare minst 30 000 högre år 2011.

Våra motåtgärder mot krisen har fungerat. Våra motåtgärder mot arbetslösheten har också fungerat.

(Applåder)

Anf. 12 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Som Hamilton, med sin erfarenhet av att ha arbetat i borgerliga regeringar i början av 90-talet, vet finns det bara ett skäl till att Sverige hade ett starkt utgångsläge när krisen kom. Det var det överskott på 70 miljarder som vi rödgröna lämnade över i offentliga finanser.

Nu lämnar Anders Borg och Carl B Hamilton över ett underskott på 70 miljarder, om ni får lämna till hösten. Så ser sanningen ut.

Sverige är ett fantastiskt land med fantastiska förutsättningar. Den svenska modellen är vida överlägsen många andra modeller när det gäller att hantera de stora utmaningar vi har framför oss. Men ni skjuter mot de

bärande delarna i den modellen som att det finns en trygghet i omställningen, att människor inte hamnar i fattigdom om de blir sjuka eller arbetslösa, att det finns en näringspolitik som investerar i forskning och utveckling så att vi får fram nya produkter och är internationellt konkurrenskraftiga.

Ni satsar på att subventionera jobb som inte klarar sig på marknaden.

Det handlar om att det ska finnas en välfärd som i svåra tider inte behöver säga upp människor i sjukvård, barnomsorg och äldreomsorg utan kan utveckla kvaliteten.

När man gör som Carl B Hamilton gjorde nu och som han gjorde när de borgerliga var i regeringsställning förra gången, nämligen ständigt sänker skatten till varje pris även om det sker med lånade medel hamnar man i det läge där vi är nu. Sysselsättningen har fallit mycket kraftigt.

Hamilton säger att det kommer fler jobb framöver. Om två år kommer det jobb. Känner ni igen det? Det sade regeringen 2006. De första jobben som nu kommer, sade Anders Borg, är den socialdemokratiska regeringens förtjänst. Det kom 150 000 nya jobb. Men om två år, sade man, kommer de jobb som Anders Borg har skapat förutsättningar för. Vi väntar fortfarande. Det är två år kvar även nu. När infrias löftena om denna fantastiska sysselsättningsutveckling, Carl B Hamilton? Den finns ju bara i era tomma prognoser.

(Applåder)

Anf. 13 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Nej, den finns inte bara i prognoserna. Det är i dag 50 000 fler sysselsatta än år 2006 när vi tog över. Det är inte bara prognoser. Vi har facit i hand, Thomas Östros.

Det är inga lånade pengar. Statsskulden minskar. Den offentliga skulden minskar. Det låter på Thomas Östros som om vi lånar för att bygga upp ett skuldberg. Det är helt fel. Den offentliga skulden minskar. Statsskulden minskar.

Det är fascinerande att höra Thomas Östros paradisiska beskrivning av Sverige under Göran Perssons och Thomas Östros tid som ministrar och beskrivningen av alliansregeringens tid som en helvetets förgård. Jag tycker att det är beklämmande med en sådan svartmålning och nedsvärning av Sverige och den politik vi har.

(Applåder)

Anf. 14 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Sverige är ett mycket bra land. Jag brinner av iver att få vara med och ta ansvar för att utveckla Sverige vidare. Det behövs sannerligen.

Carl B Hamilton försöker, precis som i den förra debatten, att få statistiken att låta som om vi har ökad sysselsättning, minskad arbetslöshet och inga underskott.

Lyssna på din finansminister Anders Borg. Han säger från talarstolen att det är 100 000 färre sysselsatta. Det är 100 000 fler arbetslösa. Det är 70 000 fler i utanförskap.

Den tillväxt ni jublade över för en månad sedan har ni fått revidera ned kraftigt när ni lägger vårpropositionen på riksdagens bord. Ni lämnar ett underskott efter er.

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Jag har fått lära mig hur viktigt det är att ta ansvar för Sveriges ekonomi. Jag har fått lära mig vad som händer om man tappat greppet över offentliga finanser när underskottet växer. Därför kommer vårt budskap att vara att vi aldrig försätter landet i en situation där vi får ett sådant fall i sysselsättningen och en sådan ökning i budgetunderskottet. Vi tar ansvar för Sverige.

(Applåder)

Anf. 15 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Den rödgröna oppositionens ekonomiska alternativ är fortfarande höljt i dunkel. Thomas Östros säger att det kommer en gemensam motion inom några veckor. Då får vi se hur mycket som klarnar.

Ett av få klara besked på skatteområdet – det verkar vara där som de största skillnaderna finns – som den rödgröna oppositionen har lämnat handlar om att man vill chockhöja kostnaderna för att ha unga anställda. Eftersom det kom först undrar jag: Är det ert viktigaste besked, att höja skatten för att ha en ung anställd?

Vi pratar inte om någon liten skattehöjning; vi pratar om en chockhöjning. När det gäller en ung person som jobbar inom handels och har en månadslön på 16 000 handlar det om lite drygt 2 500 kronor per månad. Det är över 30 000 kronor per år i ökad kostnad för att ha den unga personen anställd.

Jag noterade att Thomas Östros inte berörde ungdomsarbetslösheten i sitt anförande. Det är ett strukturellt problem vi har. Det har vi dragits med både i högkonjunktur och, som nu, i lågkonjunktur.

Vi jämför oss ibland med Danmark. Det brukar nämnas tre delar som skiljer när det gäller ungdomsarbetslösheten i Danmark och Sverige. De har en fungerande lärlingsutbildning, en mer flexibel arbetsrätt och lägre ingångslöner via lärlingslöner.

Vi har vidtagit åtgärder på alla dessa områden. Vi har sänkt kostnaden för att ha unga anställda, i stället för att gå in i avtalen. Vi har reformerat gymnasieskolan. På arbetsrättens område har vi dragit tillbaka dumma förslag som till exempel skulle försvåra säsongsanställningar.

Problemet med er, Thomas Östros, är att ni inte vill göra något av detta. Ni vill inte göra någonting åt det som hindrar oss att strukturellt komma närmare Danmarks lägre ungdomsarbetslöshet.

(Applåder)

Anf. 16 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Jag tycker att det är bra att Centern vill symbolisera regeringens arbete med ungdomsarbetslösheten. Det är kanske ett av de allvarligaste misslyckandena under de här fyra åren.

Ungdomsarbetslösheten i Sverige är faktiskt en av Europas högsta. Det är väldigt allvarligt. Nu kommer de stora ungdomskullarna från gymnasiet. De är ivriga att få utbilda sig; det är köer till högskolan. Om de inte har fått med sig utbildning vill de revidera eller förstärka sin utbildning. De kommer inte in på komvux. Om de inte har lust att studera vill de ha ett arbete. De kommer in i en totalt tom jobb- och utvecklingsgaranti för ungdomar som i huvudsak innebär ren passivitet.

Det är farligt. De är det finaste vi har. De är vår framtid. De är ivriga, de är välutbildade, de vill ta ansvar och de vill vara med. De släpps inte in.

Då har Centern ett förslag som ska lösa allt, nämligen en nedsättning av arbetsgivaravgiften för företag som har ungdomar anställda.

Men den är ett fullständigt fiasko. Det kanske är den mest ineffektiva arbetsmarknadspolitiska åtgärd som någonsin har genomförts i Sverige. Den kostar 11 miljarder. Alla experter avrådde från detta och sade: Gör inte detta. Det skapar inga nya jobb.

Men ni gjorde det ändå. Vad har hänt? Arbetslösheten i Sverige har ökat snabbare just för ungdomar än för övriga, för vilka arbetslösheten också har ökat. Det fungerar alltså inte.

Vi lärde oss genom många års regeringserfarenhet att man måste titta på verkligheten. Jag lärde mig det av forskarutbildningen också. Man måste titta på verkligheten och inte fastna i modellen att se om det fungerar. Men det gör inte ni.

Det som ungdomar behöver är precis det som man har gjort i Danmark. Man får ett tydligt besked om att man från dag ett har rätt till insatser. Det ska vara utbildning om så krävs. Man ska naturligtvis inte heller kunna tacka nej till insatser.

Vi ska ställa krav och ge möjligheter till våra ungdomar. Men det är inte arbetsrätten som har försvagats i Danmark som har skapat ungdoms-
sysselsättning – den har varit som den har varit under årtionden – utan det är aktiva åtgärder. Det är krav och plikt men också rätt och möjligheter för ungdomar som har pressat ned ungdomsarbetslösheten. Det vill vi göra i Sverige också.

(Applåder)

Anf. 17 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Thomas Östros står här och säger att om man höjer kostnaden med 2 500 kronor i månaden för att ha en 18-åring anställd skulle det inte hända någonting. Det skulle inte hända någonting i Thomas Östros värld.

Uppenbarligen bränner den skattenedsättning som det innebär – det är ungefär 11 miljarder – så mycket i Thomas Östros ficka att han inte kan motstå att dra tillbaka den och föra in den någonstans i budgetens svarta hål i det rödgröna alternativet.

Problemet är att vi har haft en finanskris och en lågkonjunktur av sål-
lan skådat slag. Ungdomar har drabbats hårt. De har många gånger kommit sist in på arbetsplatser och åker först ut.

Thomas Östros vill dessutom införa rätt till heltid och försvåra för sä-
songsanställningar. Varför vill du göra det svårare för unga att få jobb och göra det dyrare att ha unga anställda? Jag kan inte förstå det.

(Applåder)

Anf. 18 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Det är alldeles tydligt att Centern kommer att ta en jät-
tekonflikt med till exempel TCO på detta område. TCO har tittat ordent-
ligt på om det är arbetsrätten som är orsaken till ungdomsarbetslösheten och tittat på hur det ser ut i verkligheten och kommit fram till att ungdo-

mar inte drabbas av turordningsreglerna på det sätt som du beskriver Roger Tiefensee. Det är få exempel som man kan hitta i verkligheten.

Det som du gjorde var att du drämde till med en mycket kraftig skattehöjning för landets småföretag. Inte minst LRF är oerhört upprörda över att ni tog bort den skattelättnad som vi införde under vår regeringstid. Den var bra för dem som hade tre, fyra eller fem anställda, inte minst i tjänstesektorn. Du höjde skatten kraftigt och gjorde i stället denna ungdomsinriktade sänkning som inte har fungerat alls.

Vi vill ge en mycket kraftigare rabatt till de företag som anställer en långtidsarbetslös ungdom eftersom de behöver få den subventionen för denna anställning. Sedan behövs det en ordentlig utbildningssatsning och traineeprogram i välfärden.

Bjud in våra unga! Låt dem ta ansvar, och låt dem växa med ansvaret! Det är vägen framåt.

Unga och pensionärer kommer att vara viktiga för oss i detta val.
(Applåder)

Anf. 19 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Efter finanskrisen och den djupa lågkonjunkturen blir tecknen på återhämtning i den svenska ekonomin nu allt fler och allt starkare.

Regeringen bedömer att sysselsättningen vänder uppåt under andra halvan av 2010 och att arbetslösheten snart når sin topp på drygt 9 procent.

Det ska man jämföra med de bedömningar och prognoser som fanns i budgeten i höstas – 2010 års budget. Då antogs arbetslösheten toppa på 11 procent år 2010.

Herr talman! Detta är exempel på att regeringens politik har gjort skillnad.

Herr talman! Centerpartiets och alliansregeringens viktigaste målsättning i den ekonomiska politiken är att minska utanförskapet och att få fler i arbete. Därför vill vi stärka arbetslinjen ytterligare, främja omställningar och förhindra att människor hamnar i passiva system och bidragsberoende. Det är, precis som namnet på vårbudgeten, Sveriges väg ur krisen.

Det är endast genom att fler arbetar, betalar skatt och bidrar till vår gemensamma välfärd som vi alla kan få det bättre. Det är endast så vi möjliggör reformer såsom fortsatta skattesänkningar för pensionärer, satsningar på barnfamiljer och unga samt mindre krångel för de företag som skapar nya jobb. Det är just sådana åtgärder som vi presenterar i vårbudgeten i dag.

Herr talman! Tack vare att regeringen har byggt upp buffertar under goda år och varit sparsam med skattebetalarnas pengar har vi kunnat satsa oss ur krisen utan att förtroendet för svensk ekonomi har urholkats.

Att vara sparsam med skattebetalarnas pengar har blivit ett begrepp som har satt sig. Men vad innebär det? Ett konkret exempel på detta är skydd av värdefulla skogar. Biologisk mångfald är en hörnsten i Alliansens miljöpolitik. Regeringen har prioriterat skydd av värdefull natur, särskilt delmålet om skydd av värdefull skog.

När alliansregeringen tillträdde 2006 var målet om skyddsvärd skog utom räckhåll. Miljömålsrådet uttryckte i sin de facto-rapport 2006: Med nuvarande anslagsnivå uppnås målet först 2020.

Målet var tänkt att nås 2010.

Centerpartiet och alliansregeringen bytte därför strategi. Vi har förstärkt anslaget för biologisk mångfald. Under perioden 2003–2006 var det 6 miljarder, och under perioden 2007–2010 är det 7 ½ miljarder.

Men vi har dessutom använt den statliga marken. Vi har skyddat 111 000 hektar värdefull skog på statens marker. I vårbudgeten presenterar vi det sista steget för att uppnå målet 2010, det år som det var tänkt att nås. Vi gör det genom att 100 000 hektar produktiv skogsmark överförs från Sveaskog till staten för att den ska kunna användas och bytas mot privata skogsägares större marker som är skyddsvärda.

Mikaela Valtersson och jag har i flera budgetdebatter haft replikskiften om just detta. För tre år sedan, den 16 april 2007, ställde Mikaela följande frågor till mig:

Kommer det någon satsning på biologisk mångfald framöver? När har ni tänkt klart? Kommer ni att försöka nå målet om en biologisk mångfald, eller är de här pengarna tillbakadragna permanent?

Nu har du svaret, Mikaela. Vi når målet som ni inte ens var i närheten av att nå. Vi har dessutom varit sparsamma med skattebetalarnas pengar. Om man skulle ha fortsatt med den gamla strategin att socialisera små skogsbrukares mark och hela tiden köpa mark motsvarande de 190 000 hektar som vi har skyddat eller ska byta mot statlig mark skulle det ha kostat 9 ½ miljarder. Vi når målet på ett annat sätt och är dessutom sparsamma med skattebetalarnas pengar.

Herr talman! Jag ska lyfta fram ett annat resultat under mina sista 30 sekunder. Det är i de små företagen som vi har den stora potentialen att få nya jobb. Därför är jag glad över att vi i denna vårbudget också kan presentera förslaget om att ta bort revisionsplikten och göra revisionen frivillig för små företag. Det innebär en stor regelförenkling. Det frigör utrymme för de små företagen att fokusera på sin kärnverksamhet, och det frigör inte minst ekonomiskt utrymme. Det kan handla om mellan 10 000 och 20 000 kronor per företag. Det är en viktig frihetsreform för Sveriges företagare.

(Applåder)

Anf. 20 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag tänkte att vi skulle fortsätta den dialog som Roger Tiefensee refererade till.

Ni har levererat en budget i dag som är helt tom i fråga om åtgärder på klimatsidan. Ni har valt att inte ta ansvar på hemmaplan och göra det som krävs för att minska klimatutsläppen. Men ni har valt att inte heller ta ledartröjan och ta ansvar internationellt och försöka påverka det internationella globala arbetet för att komma till rätta med klimatproblemen.

Finansministern brukar nu för tiden säga att det inte är något bra med höjd koldioxidskatt. Och det där lilla uppvaknandet som vi såg i klimatfrågan efter valet blev kortvarigt. Det är tillbaka till de gamla Moderaternas synsätt, och det kan man kanske förstå när det gäller Moderaterna. I varje fall är man inte förvånad. Men hur kan ni som kallar er för Allian-

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

sens gröna alternativ stå upp för en så massiv avsaknad av klimat- och miljöansvar?

Inte nog med att ni har en miljöminister som offensivt försvarar stora motorvägsbyggen, vargjakt och kärnkraftsutbyggnad. Dessutom gör ni inte något för att motverka effekterna av uttagsskatten på vindkraftskooperativ, så nu riskerar många vindkraftskooperativ att slås ut. Ni avskaffar skatten på handelsgödsel. Ni avskaffar klimatinvesteringsstöd. Ni presenterar infrastruktursatsningar som kraftigt ökar andelen vägsatsningar i förhållande till satsningarna på järnvägen. Därmed frångår ni vår tydliga prioritering av järnvägen förra mandatperioden. I Köpenhamn lyckades ni inte leda mötet fram till ett klimatavtal. I EU-parlamentet röstar ni emot införandet av en europeisk koldioxidskatt trots att ni säger er ha andra ambitioner.

Är detta vad man får om röstar på Centerpartiet när det gäller klimat- och miljöpolitiken?

(Applåder)

Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Jag noterar att Mikaela Valtersson inte med ett ord berört mina frågor och påståenden när det gäller biologisk mångfald och skyddet av värdefull skog. Jag skulle uppskatta om Mikaela ägnade någon sekund åt det och bekräftade att vi faktiskt har nått det mål som ni inte ens var i närheten av att nå. Det har vi gjort utan att för den skull ha som mål att socialisera små skogsägares marker och på det sättet lägga en våtvarm filt över landsbygden. Det känner jag att Mikaela Valtersson och Miljöpartiet håller på med. Man vill höja bensinskatten med 2 kronor *utan* något slags compensation, alltså utan det som brukar kallas för grön skatteväxling som ju en gång var Miljöpartiets adelsmärke. Nu är det bara rödgrön skattechock som gäller.

Beträffande klimatåtgärder gör vi – för att svara på Mikaela Valterssons fråga – järnvägssatsningar. Vi har lagt fram planer för både väg och järnväg – investeringar som är större än tidigare järnvägsinvesteringar. Vi gör en kraftig satsning för att tågen ska komma i tid, inte minst i storstadsområdena. Vi har ju också haft en vinter ...

Mikaela Valtersson och Miljöpartiet hänger upp sig på att vi har mer pengar till underhåll av vägar. Ja, men kolla på det Sverige utanför Stockholm där du, Mikaela, bor! Det är fråga om väldigt mycket vägar och om väldigt långa avstånd. Det är rätt så naturligt att det behövs ett större underhåll av vägarna eftersom vägnätet är tio gånger större än järnvägsnätet. Men vi gör större investeringar än ni gjort på järnvägssidan. Ni hade 110 miljarder till järnvägssatsningar i era tidigare planer. Hälften av det var finansierat. Det räcker inte med vackra ord. Man måste också ha pengarna på bordet!

(Applåder)

Anf. 22 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag ska, Roger Tiefensee, ägna några sekunder åt den biologiska mångfalden. Det ni gör för Sveaskog är bra, men det är långt ifrån tillräckligt. Det är en engångsåtgärd. Ni har experter och expertmyndigheter, och det har varit en stor process i Miljömålsrådet där ni har frågat: Hur ser tillståndet ut? Vad behöver göras? De har levererat svar.

En mängd åtgärder behöver vidtas, men ni struntar i att vidta de åtgärderna. Där står vi i dag.

Samtidigt aviserar ni att det blir framtida minskningar av anslaget till skyddet av skog med 200 miljoner per år. Det är inte att ta ansvar!

Svenska Naturskyddsföreningens nu aktuella granskning av regeringens politik visar att det statliga anslaget för år 2010 räcker till att skydda hälften av skogsmarken – då jämfört med den summa som fanns för det år 2006. Det är verkligheten! Det krävs väsentligt högre ambitioner för att nå ett långsiktigt mål, men ni har inte levererat något mål utan har bara delmål.

Anf. 23 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Det viktiga är att vi når det delmål som ni inte ens var i närheten av att nå. Mikaela Valtersson talar om en engångsåtgärd. Ja, tacka för det! Eftersom det fanns ett uppdämt behov måste vi nu vidta en omfattande åtgärd för att nå målet.

Det är klart att vi när vi byter mark inte behöver ha så stora anslag. Men det är inte anslagen som är det viktiga, utan det viktiga är antalet hektar som skyddas. Jag tror att Mikaela Valtersson och jag är överens om att skyddet av skogen är det viktiga, inte hur höga anslagen är. Vi har haft högre anslag än ni hade under förra mandatperioden. Vi har 7 ½ miljard till biologisk mångfald. Ni hade 6 miljarder. Vi når, men med en annan strategi, det mål som ni inte ens var i närheten av att nå. Jag uppskattar att Mikaela Valtersson ändå uttrycker lite glädje över detta.

(Applåder)

Anf. 24 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Jag vill återkomma till detta med att oppositionen inte säger ett enda ord om krisen, eller rättare sagt: Man nämner den i förbigående, som en bisats. I själva verket är det så att bnp i Sverige har fallit med 5 procent – vi har kvar 95 procent. Då är det inte konstigt att arbetslösheten ökar och att bromsen i pensionssystemet slår till. Vi har nu färre arbetsplatser, och vi har mindre pengar.

De politiker som kolporterar en falsk eller en halvsann verklighetsuppfattning är farliga oavsett om deras falska verklighetsuppfattning är omedveten eller helt avsiktlig. Men tack vare att vi haft ordning i de offentliga finanserna har vi i Sverige kunnat driva en effektivare krisbekämpning än man kanske kunnat i något annat land. Också det förklarar varför sysselsättningen i Sverige ökar.

Vi driver en politik för fler jobb och därmed för ökad rättvisa. Det är vi som står för rättvisan därför att vi konsekvent, uthålligt, envetet och envist arbetar med arbetslinjen. Vilka indikationer man än tittar på är det sysselsättningen och arbetslösheten som är avgörande för ett land med små inkomstskillnader och små välförbättringar. Därför är arbetslinjen väsentlig.

Det är därför som Socialdemokraterna tidigare har drivit frågan om full sysselsättning som ett intensivt omhuldat mål. Men nu gör man det i teorin, på papperet, inte i den faktiskt förda politiken.

Vi känner till och förstår sambandet mellan sysselsättning och mer rättvisa. Det är inte så att det först beslutas om pengarna i Finansdepartementet och att pengarna sedan trycks i Riksbanken, utan det är på det

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

sättet att det finns en sektor utanför kommunen och landstinget. Det gäller då privata företag och företagare i både varuproduktion och tjänsteproduktion som producerar det som sedan beskattas.

Jag vill understryka att det finns en tendens till att osynliggöra industriarbetaren. Det är bland industriarbetare, oavsett om det är män eller om det är kvinnor, som den redan stora arbetslösheten har ökat. På bara några veckor hösten 2008 dök exporten med 20 procent. Det är klart att det har satt sina spår.

Jag tror att vi i krisbekämpningen måste fokusera på att få industri-sektorn och exportsektorn tillbaka till tidigare nivåer och tidigare kapacitet – inte, som oppositionen lätt gör, fokusera på arbetsmarknadspolitik och på kommuner och landsting.

För att inte osynliggöra detta ska, anser jag, den väldigt viktiga anpassning nämnas som man gjorde när man tvingades sluta krisavtal i industrisektorn – avtal om lägre lönekostnader och inkomster för att rädda jobben. Det var väldigt viktiga uppoffringar.

Vidare vill jag understryka att regeringen naturligtvis på olika sätt stöder nämnda återkomst för industrin. Vi har anslagit medel till extra utbildningsplatser i Västra Götaland som en motåtgärd, och vi satsar på yrkesutbildning, på högskolan och så vidare.

Här nämndes läkemedelsindustrin. Jag vill peka på att de branschprogram som Socialdemokraterna lyfte fram handlade om 40 miljoner. Vi satsar 5 miljarder på en utbyggnad av forskning, utveckling och universitet. Det är helt olika storleksordning här.

Herr talman! Jag vill avsluta med ungdomsarbetslösheten. Den är ett mycket stort problem vare sig man är ung eller mamma och pappa eller mormor och morfar. Vi vill ha en fortsatt halverad arbetsgivaravgift, det vill säga löneskatt, för dem som är under 26 år. Oppositionen vill avskaffa detta. De vill återföra en full arbetsgivaravgift. Det kommer att ge fler arbetslösa ungdomar.

Den halverade arbetsgivaravgiften är en av våra insatser mot ungdomsarbetslösheten.
(Applåder)

Anf. 25 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Om man tittar på hur arbetsmarknaden har utvecklats det senaste året kan man se att andelen kvinnor som står utanför arbetskraften har ökat med 45 000 medan andelen män som står utanför arbetskraften har ökat med 2 000. Kvinnors arbetsmarknad har utvecklat sig betydligt sämre det senaste året.

Sysselsättningsgraden minskar mer bland kvinnor än bland män, och sysselsättningsgraden bland kvinnor är 5 procent lägre än bland män. Deltidsarbetslösheten ökade. Det här ska jämföras med de reformer som regeringen har genomfört – jobbskatteavdraget, sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen – som lett till ökade klyftor men som har motiverats med att de ska gynna framför allt kvinnor.

Jag beskrev arbetsmarknaden, men vad har hänt mer? Jo, vi har fått 113 000 fler fattiga kvinnor under den här borgerliga regeringen. Var fjärde ensamstående mamma lever under fattigdomsgränsen. Inkomstskillnaden har ökat med 1 080 kronor per månad. De 10 procent rikaste

har fått 60 procent av inkomstförstärkningarna, och i den gruppen är 76 procent män.

Det är en lång rad reformer som ni har genomfört som har lett till det här. Ni har försämrat sjukförsäkringen och deltidsstämplingen, och ni har bidragit till att 25 000 jobb i välfärden har försvunnit. Det är resultatet av fyra år av antingen en könsblind politik eller en könsmedvetenhet som har lett till det här resultatet.

Så Carl B Hamilton, med vad förklarar du de här siffrorna över utvecklingen på kvinnors arbetsmarknad och den kraftiga ökningen av antalet fattiga kvinnor?

(Applåder)

Anf. 26 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Tack för den frågan, Ulla Andersson!

Varken del av den svenska arbetsmarknaden är det som har varit värst utsatt under de här åren? Jo, det är industrisektorn. Jag nämnde precis det. Huvuddelen av dem som arbetar i industrin är fortfarande män. Män i Sverige har drabbats betydligt värre av arbetslösheten under krisåren än kvinnor. Det är ingen tröst, men det är ett konstaterande att det är så det är. Därför blir det i själva verket en – vad var det du kallade det? – könsblind beskrivning av arbetsmarknaden att fokusera på kvinnor när det akuta problemet är ökad arbetslöshet bland män. Den har ju ökat mycket snabbare.

I själva verket osynliggör Ulla Andersson arbetslösheten bland män i Sverige genom sitt anförande. Jag ställer inte upp på det. Jag ställer inte upp på det här osynliggörandet av mäns arbetslöshet.

Sedan, Ulla Andersson, vill ni på den röda sidan avskaffa RUT-avdraget. Det ger jobb åt kanske 11 000–12 000 personer. Det är 6 000–7 000 heltidsjobb. 80 procent av dem som jobbar i sektorn är kvinnor, och dem vill ni kasta ut i svartjobb eller arbetslöshet. 80 procent är kvinnor. 50 procent har invandrarbakgrund. Dem vill ni kasta ut i arbetslöshet eller i svartjobb, och ni bagatelliserar hela tiden denna konsekvens av att ta bort RUT-avdraget.

Jag undrar, Ulla Andersson: Varför gör du denna könsblinda beskrivning av svensk arbetsmarknad 2008, 2009 och 2010?

Jag har ytterligare en fråga till Ulla Andersson med anledning av detta och inte minst industrisektorn. Ulla Andersson, är du marxist?

(Applåder)

Anf. 27 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Ja du, Carl B Hamilton, jag märker att du inte vill svara på mina frågor. Jag frågade varför det hade blivit 113 000 fler fattiga kvinnor under er regeringsperiod samtidigt med de reformer som ni har genomfört som ni säger just ska gynna gruppen kvinnor. Jag beskriver hur fattigdomen breder ut sig och hur kvinnors arbetsmarknad har påverkats, och du försöker vända det på något sätt och absolut inte ta ansvar för den politik som du har fört och som har satt så här många kvinnor i en ohållbar situation.

Jag sade att deltidsarbetslösheten har ökat och att 45 000 kvinnor har ställts utanför arbetskraften under det här året, och jag sade att 25 000 jobb har försvunnit i välfärden.

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Är det inte dags att svara på vad er politik har ställt till med? Skulle inte du behöva ta ansvar för det i stället för att hålla på att raljera på det sätt som du gör?

(Applåder)

Anf. 28 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Jag raljerar inte. Jag talar om konsekvenserna av er politik.

RUT-avdragets avskaffande kommer att kasta ut 10 000–12 000 personer – och 80 procent av dem är kvinnor – i arbetslöshet eller svartjobb. Det är ju den politik som ni står för. Det tycker jag är ett mycket större problem än de andra siffrorna i jeremiaden som kom här från Ulla Andersson. Det är ett mycket allvarligt problem.

Dessutom förstår jag inte varför det ska vara på det sättet att fönsterputsning är fel – för RUT-avdraget vill ni avskaffa – men däremot är monteringen av fönstren, som oftast sker av manliga byggjobbare, okej, för ni vill fortsätta med ROT-avdraget. Detta är verkligen en diskriminering av kvinnor i den politik som ni föreslår. Den förs inte, och förhoppningsvis kommer den aldrig att föras.

(Applåder)

Anf. 29 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Carl B Hamilton, ni har under den här mandatperioden aktivt försämrat sjukförsäkringen. Jag tror inte att det är någon annan del av den här regeringens politik som har gjort människor mer upprörda än just förändringarna i sjukförsäkringen. Att försämrade för människor som är allvarligt sjuka och minska deras inkomster i tron att de ska bli friskare är ett hån mot människor som är drabbade av sjukdom.

Jag vet att Folkpartiet åtminstone tidigare har drivit frågan om höjt tak i sjukförsäkringen utan att ha lyckats få med sig sina regeringskolleger. Jag utgår därför lite välvilligt från att ni har ambitioner i den här frågan.

Efter en förödande kritik ute i samhället och bland människor när ni har infört en borte gräns i sjukförsäkringen som kastar ut allvarligt sjuka människor ur trygghetssystemet har ni gjort några smärre justeringar. Men fortfarande finns en väldigt stark kritik mot försämringarna i trygghetssystemet och i sjukförsäkringen.

Fackförbundet Statstjänstemännen visade i en rapport att handläggarna på Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan är starkt kritiska. De säger att det är långt fler av de utförsäkrade än vad regeringen har bedömt som är så sjuka att de faktiskt i första hand behöver vård. Dessutom sänks ersättningen för deltagandet i Arbetsförmedlingens program, tvärt emot vad regeringen själv har sagt tidigare.

Reformen fungerar inte alls. Regeringen har grovt felbedömt vårdbehovet hos långtidssjuka. Regelverk och insatser är inte på något vis anpassade efter de behov som finns. Det här är ett enormt svek där ni drar undan samhällets stöd för de människor som behöver det allra mest.

Jag skulle vilja höra vad Folkpartiet säger. Finns det skäl att ändra och backa tillbaka ytterligare i den här delen av er politik, eller är ni nöjda med resultatet av sjukförsäkringsförändringarna?

(Applåder)

Anf. 30 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Jag tror inte att det är någon i Alliansen som skulle säga att man är nöjd, inte alls. Vi vill gå vidare, och vi vill naturligtvis följa precis hur den här utvecklingen sker beträffande dem som är sjukförsäkrade.

Jag tycker samtidigt att Mikaela Valterssons beskrivning av vad som har hänt med reformen är något ålderdomlig. Den är delvis överspelad. Det har kommit in information nu om att 70 procent av dem som man skulle testa om de kan övergå till ett arbete, ett rehabiliteringsprogram eller annan åtgärd från Arbetsförmedlingens sida inte har återgått till sjukförsäkringen. Man kan tycka att det är dåligt, men jag tycker att det är en mycket större framgång än vad de flesta hade räknat med, alltså att hela 70 procent skulle kunna lämna sjukförsäkringen.

Det är möjligt att det inte håller på sikt. Det är möjligt att vi måste vidta ytterligare åtgärder, men det är ett mycket lyckat första steg. Det är inte det sista steget, utan det är steg ett.
(Applåder)

Anf. 31 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag tror att människor blir lite upprörda när de uppfattar att budskapet från politikerna inte alls handlar om den verklighet som de faktiskt upplever i sin vardag, när de ser på människor i sin närhet. Det är en katastrofalt misslyckad förändring och försämring av sjukförsäkringen som väldigt många ser på nära håll.

Carl B Hamilton har den fördelen att han levererar besked som är rätt tydliga. Det gäller inte bara beskedet att de rödgröna ska osynliggöra männen till skillnad från Alliansen utan även det raka besked vi just hörde, nämligen att kommuner och landsting inte ska få några pengar utan att vi bara ska satsa på industrin.

Nu säger du tydligt, Carl B Hamilton, att ni inte alls är nöjda. Det är ett första steg i att backa tillbaka på er politik, och det kommer att bli fler steg där ni kommer att ångra er och backa tillbaka. Det tycker jag är ett glädjande besked.
(Applåd)

Anf. 32 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Kommuner och landsting har fått 12 miljarder extra under detta år för att fylla ut det gap som uppstått på grund av bortfall av skattintäkter. Prognosen nu är att de kommer att få ökade skatteintäkter med 13 miljarder. De går alltså plus med 1 miljard. Därtill kommer att de får ytterligare 5 miljarder i permanent förstärkning. De har alltså en betydligt bättre ekonomisk situation.

Jag vill understryka att den som vill vårda kommuner, landsting och sjukförsäkring måste satsa på att fler kommer i arbete i industri och privat tjänstesektor. Vi måste ha en långsiktigt starkare företagssektor. Den föll ihop med 20 procent av exporten. Så kan vi inte ha det, för då kan vi aldrig upprätthålla kommuner, landsting och sjukförsäkring i den traditionella omfattning som vi velat göra. Vi måste få tillbaka ett producerande Sverige som går från 95 procent av bnp till 100–110 procent av bnp inom de närmaste åren.

(Applåder)

Anf. 33 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! Sverige står nu på tröskeln till en ljusare framtid. Bakom oss har vi västvärldens värsta ekonomiska kris sedan 1930-talet. Framför oss ser vi möjligheterna. Vi har stora utmaningar kvar, inte minst på arbetsmarknaden, men vi är i ett läge där vi i Sverige står starkare än många andra länder. Vi har goda förutsättningar att återupprätta full sysselsättning snabbare än vi trodde för ett halvår sedan. Medan övriga delar av världen diskuterar skattehöjningar och besparingar kan vi planera för ökade välfärdssatsningar och för att rusta Sverige för framtiden.

En viktig orsak till detta är att vi kunnat möta finanskrisen utifrån en styrkeposition när det gällt offentliga finanser och arbetsmarknaden, och vi har hanterat krisen på ett ansvarsfullt sätt. Ett mått på detta är att vi 2010 har 50 000 fler människor i arbete än vi hade 2006. Ett annat mått kan man läsa om på s. 62 i vårpropositionen. Där ser vi att om vi lägger ihop alla människor som lever på olika sociala ersättningar och bidrag har antalet minskat jämfört med 2006.

Låt oss även ta kommuner och landsting som exempel på detta. När finanskrisen slog till drabbade det kommunernas skatteintäkter hårt. Inkomster som man räknat med försvann plötsligt. Kommunalråd och ekonomichefer slet sitt hår. Tidigare kriser som Sverige gått igenom har slagit hårt mot just vården, omsorgen och skolan. 1990-talet och början av 2000-talet är exempel på detta. Nu hade emellertid staten möjligheter att motverka nedgången. Och det gjorde vi! Under den här mandatperioden har vi kunnat stödja kommuner och landsting med sammanlagt nära 40 miljarder kronor, varav 27 miljarder är permanenta förstärkningar för kommunsektorn.

Trots den svåra krisen har vi klarat av att i allt väsentligt skydda vård, omsorg och skola. Vi har till och med utvecklat dem genom kortare värdköer, fler valmöjligheter i vård och omsorg, kvalitetsutveckling och satsning på kunskap i skolan. Vi har bara sett början på resultatet av de insatser som gjorts.

Herr talman! Debatten i dag och framöver kommer att handla om rättvisa. Men vad är rättvisa? När jag var liten grabb brukade mamma ge oss en läsk till lördagsgodiset. En av oss barn fick då hålla upp läskan i tre glas, och den som höllde upp fick välja glas sist. Så garanterades att alla fick exakt lika mycket. Det var rättvist på sitt sätt. Men är det den enda formen av rättvisa? Och är det den bästa formen av rättvisa? Det beror på.

I skolan är det inte rättvist om alla får lika mycket tid och engagemang från läraren. För mig är det rättvisa om den elev som har det svårt i matte får mer hjälp att träna upp sina mattekunskaper. Den som är törstig ska ha mer vatten än den som inte är törstig. Där ska principen inte vara att alla ska ha exakt lika mycket. Den som studerat vid högskola och läst till sjuksköterska ska rimligen ha högre lön än den som är vårdbiträde; ansvaret förändras, man har studieskulder och sådant. Inte heller då kan principen om att alla ska ha exakt lika mycket gälla.

För mig som kristdemokrat är solidaritetsprincipen viktig. Alla ska ha rätt till en god levnadsstandard, och den som behöver mer stöd ska få det. Det är också viktigt att uppmuntra goda dygder, så att den som tar ansvar, arbetar hårt och vågar satsa ska kunna få utdelning av detta även

om det sker i form av högre lön. Rättvisa är för mig att så långt som möjligt skapa lika förutsättningar för alla, att ge alla samma chans att leva sina liv, att förverkliga sina möjligheter och drömmar. Den rike måste självklart bidra med mer än den som har små marginaler.

Vad är då vänstersidans rättvisesyn? Det tycks vara utfallet som är den enda måttstocken. Ingen ska få ha mer än någon annan. Man bygger på ett slags avundsjukerättvisa.

Grundläggande för en god fördelningspolitik är arbetet. Utan arbete finns inte förutsättningar för en god privatekonomi och inte heller för en god samhällsekonomi. Men arbete, oavsett om det är ideellt eller avlönat, fyller också ett djupare behov. I arbetet finner vi arbetsgemenskapen, att få vara med och betyda något i ett sammanhang.

Herr talman! Den ekonomiska vårpropositionen visar att vi är på väg ut ur krisen. Vi går nu en utveckling till mötes med stigande sysselsättning, ökad välfärd och sunda offentliga finanser. Vi tar de första stegen i vårpropositionen genom att stödja flerbarnsfamiljer med flerbarnstillägg samt pensionärerna. Mot detta står en rödgrön vänsterkartell som vill möta framtiden med högre skatter på arbete, mindre makt över det egna livet och mer uppifrånstyrning.

(Applåder)

Anf. 34 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Det låter vackert. Alla ska förverkliga sina liv och drömmar, säger Stefan Attefall, och så borde det vara. Men vi lever i ett Sverige där 1,1 miljon människor lever i relativ fattigdom. 452 000 kvinnor lever i relativ fattigdom, och barnfattigdomen sprider sig. Vi har fått ungefär 79 000 fler fattiga barn i Sverige under dessa år.

I går kunde vi i tv se ett inslag från Stadsmissionen. Där sade man att det framför allt var ensamstående mammor som sökte sig dit, och de efterfrågade inte längre hjälp till barnens fritidsaktiviteter, utan framför allt ville de ha hjälp med basförnödenheter, såsom mat. Samma bild får jag i min hemkommun Gävle. Där är det Diakonia som sätter upp varningstecken och säger att det är basförnödenheter som numera efterfrågas.

Det är en förskräcklig utveckling, och jag undrar hur Stefan Attefall ser på det. Har ni glömt eller har ni medvetet bortsett från att sänkt akassa betyder att barnen i de familjerna får det sämre, att det om man slänger ut människor från sjukförsäkringen drabbar barnen i de familjerna, att det när man tvingar människor att leva i fattigdom och söka socialbidrag påverkar barnen? Socialbidragen ökar i 90 procent av landets kommuner. Det får konsekvenser, Stefan Attefall, och då är det långt ifrån alla som kan förverkliga sina liv och drömmar.

(Applåder)

Anf. 35 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Det är självklart att det finns många människor som har små ekonomiska marginaler. Det finns många människor som har drabbats av arbetslöshet på grund av den kris som vi har gått igenom och fortfarande lider av. Arbete är oerhört viktigt för att möta detta problem.

Socialbidragskostnaderna ökar. Det gör de i en lågkonjunktur när arbetslösheten stiger. Det följer ett ganska regelbundet mönster. Vad vi måste göra är att se om människor fastnar i socialbidragen, om det inte bara blir tillfälliga insatser. Då är det en varningssignal. Vi har inte sådana indikationer när vi följer utvecklingen, men vi måste vara oerhört vaksamma. Det gäller också arbetslösheten.

För att ta ett exempel: Jag debatterade ensamstående mammor med Thomas Östros i radion i morse. Det togs upp ett exempel med ett kvinnligt vårdbiträde som hade ganska små marginaler. Då konstaterade vi också – det kan vi se i Swedbanks ekonomers undersökningar – att den här gruppen har halkat efter övriga under 15 år. De har inte fått det sämre, men de har fått en långsammare utveckling än andra under 15 års tid. Det är också de år då Ulla Anderssons parti varit med och styrt Sverige. Man har exempelvis inte rört bostadsbidraget sedan 1996. Det är klart att vi måste titta på de här frågorna, med underhållsstöd och liknande saker. Vi tar ett steg i rätt riktning nu genom att höja flerbarnstillägget. Detta träffar en del av de grupper som har små marginaler.

Kom också ihåg att den mamma som vi lyssnade på i morse på radio drabbas av flera hundra kronors skattehöjning om Ulla Andersson får bestämma. Hur skulle hon kunna få en bättre ekonomi med höjd skatt? (Applåder)

Anf. 36 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Föreningen Sveriges Makalösa Föräldrar har en Facebookgrupp. Där skrev en kvinna så här när ni hade höjt flerbarnstillägget med 50 kronor: Om det bara vore 50 kronor som saknades vore det väl inga problem.

Det är rätt talande, Stefan Attefall. Samtidigt som du har gett inkomstförstärkningar till den rikaste procenten med 3,6 miljarder kronor har du gett lika mycket till de 25 procent av befolkningen som är fattigast. Det säger rätt mycket om vilka du har prioriterat: inte dem med dåliga ekonomiska villkor, utan dem med väldigt höga inkomster. Den rikaste procenten tjänar 1 miljon kronor eller mer. Du har satsat lika mycket på dem som på de 25 procent som har lägst inkomster. Det säger en del om var era prioriteringar ligger, och det är inte på utrotning av barnfattigdomen, vilket gör mig ledsen. Jag hade förväntat mig mer av Kristdemokraterna i den frågan än det resultat vi ser nu. Barnfattigdomen breder ut sig, och vi har fått 79 000 fler fattiga barn under er regeringstid. (Applåder)

Anf. 37 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Jag delar Ulla Anderssons uppfattning att vi måste göra mer för människor som har små marginaler. Vi måste studera detta oerhört noggrant och rikta insatser som verkligen träffar de grupperna på ett bra sätt. Vi behöver göra mer. Vi har tagit steg i rätt riktning, men vi behöver göra mer. Jag håller med om det.

Det intressanta är då om vi ska börja arbetet med att chockhöja skatten för vårdbiträdet som är ensamstående med barn och andra vanliga människor. Vi hade tidigare i Sverige västvärldens högsta skatt på låginkomsttagare. Vi har börjat vända utvecklingen, bland annat tack vare jobbskatteavdraget. Det kan inte vara rätt recept att höja skatten. I stället

måste vi öka insatserna för att hjälpa de här grupperna, titta över de olika stödssystem vi har och också självklart se till att vi fortsätter att sänka skatten för människor med små inkomster.

Ulla Andersson och vänstersidan bollar med statistik. Det visar sig att en inkomsttagare med 25 000 kronor per månad blir höginkomsttagare i er statistik. Vanliga heltidsarbetande människor har fått en rejäl skattesänkning. Vårdbiträdet har fått en månadslön extra. Det ska vi inte ta ifrån dem. Vi måste göra mer för att hjälpa dem.

(Applåder)

Anf. 38 ULLA ANDERSSON (v):

Herr talman! Vi är fortfarande i den djupaste kris vi har varit i sedan 30-talet. Vi ser hur arbetslösheten biter sig fast på höga nivåer, framför allt långtidsarbetslösheten. I det läget väljer regeringen med denna vårproposition att ge ett rakt besked till landets arbetslösa. Det finns bara ett problem, och det är att ni inte söker jobb hårt nog. Det är det enda svar Anders Borg har. De enda konkreta åtgärder som man är beredd att ta till är att ytterligare höja straffbeskattningen av de arbetslösa och att uppmana dem att söka ännu fler jobb som inte finns.

Det vi behöver är fler jobb att söka. I Gävleborg, där jag bor, har vi 18 000 arbetslösa som har 300 jobb att söka. Det går alltså 60 arbetslösa på varje jobböppning. Hur mycket regeringen än drar ned på deras veckobudget, hur desperat deras situation än blir, kan de ändå inte trola fram fler jobb genom att söka fler.

För att prata om arbetslinjen måste vi prata om att det ska finnas jobb att söka. Då handlar det inte om att fördjupa klyftorna, utan om att se att fler jobb går hand i hand med ökad jämlikhet.

Sverige har länge satsat på att se till att det finns barnomsorg med hög kvalitet, så att föräldrarna kan arbeta. Där behöver vi bygga vidare. En satsning på barnomsorg på kvällar, nätter och helger betyder fler jobb att söka i förskolan och fler föräldrar som kan arbeta. Det ger både större jämlikhet och fler i arbete.

Vi behöver lösa bostadsbristen och trångboddheten. Sådana satsningar sätter byggnadsarbetare i jobb och skapar en arbetsmarknad där folk inte hindras från att ta jobb för att det saknas hyresrätter. Det ger både större jämlikhet och fler i arbete.

Det finns inte utbildningsplatser så det räcker. Massor av unga människor får nej när de önskar utbilda sig till det de vill bli, trots att vi vet att det är där jobben kommer att komma. Satsningar på fler platser betyder att fler anställs för att utbildas och att fler kan jobba på sikt. Återigen: Det ger både större jämlikhet och fler i arbete.

Den här sortens jobbprogram sattes i gång i en rad länder när krisen bröt ut. Men här i Sverige fortsatte regeringen med sitt invanda schema: skattesänkningar framför allt. Det är ett viktigt skäl till att EU-länderna i stort har klarat krisen betydligt bättre än Sverige.

För oss rödgröna är jobben och rättvisan i fokus. Det vi kan se efter fyra år med borgerlig regering är att det som har varit i fokus är fördjupade klyftor, inte jobben. Vilka jobb är det egentligen Anders Borg har brytt sig om? Det är inte byggjobben. Till skillnad från många andra länder har inte Sverige svarat på krisen genom byggande av nya bostäder, upprustning av skolor eller något sådant. Nej, ni sänkte skatten i

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

stället. Det är inte välfärdsjobben. Över hela landet har det sagts upp förskollärare, lärare och undersköterskor, vilket i sin tur har förvärrat krisen. 25 000 har förlorat jobben på grund av att regeringen har vägrat skjuta till de pengar som behövs. Ni sänkte skatten i stället.

Det enda Anders Borg har brunnit för under de här fyra åren är ett par tusen städjobb som skapas genom att man subventionerar de rikas städning. Det finns ingen ända på hur stor potential regeringen ser där. Till det har det alltid funnits pengar.

Vi håller på att bygga ett mycket djupt klassamhälle i Sverige. Andelen föräldrar utan arbete som lever under fattigdomsgränsen i Sverige är i dag högre än EU-genomsnittet. Inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män har ökat med över 12 000 kronor per år. Andelen fattiga uppgår nu till 1,1 miljon människor och har ökat med en kvarts miljon under denna mandatperiod. Framför allt är det andelen fattiga kvinnor som ökar. Var fjärde ensamstående mamma lever under fattigdomsgränsen, och barnfattigdomen breder ut sig. En ensamstående mamma skrev på Facebook när flerbarnstillägget kom: Om det bara vore 50 kronor som saknades skulle jag inte ha några problem.

För den som ser det här på nära håll är det uppenbart vilken signal den här regeringen skickar. Man sänker skatterna med 100 miljarder, samtidigt som 100 000 personer förlorar sina jobb, sjuka slängs ut från sjukförsäkringen, lärare sägs upp och förskolegruppernas storlek ökar. Sedan höjer de flerbarnstillägget med 50 kronor.

De 10 procent som är rikast har fått större inkomstförstärkningar än över halva Sveriges befolkning har fått tillsammans. Det är detta Moderaterna nu ska försöka paketera om med sin moderna nysvenska och kalla ”rättvisa på riktigt”. Vi får en nyliberal teori om att smulorna från de rikas bord ska trilla ned och nå även dem med mindre inkomster. Det som blir över på gottbordet ska även småfolket få ta del av på nåder.

Halleluja, utropar då Kristdemokraterna i kör! Länge leve verkligheten folk!

(Applåder)

Vi har sett fyra år av tydlig, klar och medveten klasspolitik. Det är samma politik som ska ”bestå och förstärkas” enligt Anders Borg i tidningen Riksdag & Departement nyligen. För klyftornas allians är klyftor inte bara försvarbara. Jag skulle vilja säga att de är eftersträvsvärda.

Att leva under ständig ekonomisk press och månad efter månad gå med en klump i magen med oro över om pengarna ska räcka till både mat och hyra är oerhört tärande både för hälsa och vardagen, och det påverkar både vuxna och barn. Ett sådant samhälle innebär att alla inte kan få chansen att ge järnet i livet. Ekonomiska framgångar byggs genom jämlikhet och inte genom fattigdom och klyftor.

Boken *Jämlikhetsanden*, som har gått igenom den samlade forskningen på området, visar mycket tydligt att nästan alla sociala problem är mindre i jämlika länder än i samhällen med stora klyftor. Det gäller inte bara för de lågavlönade, utan de högavlönade mår bättre i jämlika samhällen. Det är mindre mentala problem, mindre alkohol- och missbruksproblem, mindre fetma, mindre kriminalitet, och till och med skolresultaten är bättre.

I boken tar författaren upp stressen som avgörande förklaringsfaktor till varför människor mår dåligt av ojämlikhet. Vad händer när man har en regering som inför straffskatt på att bli sjuk och att förlora jobbet? Vi vet vad resultatet har blivit. Människor känner skam över att inte längre ha något jobb att gå till. Människor känner skuld över att inte kunna arbeta på grund av cancerdiagnos.

Det betyder något för oss alla och hur vi tänker när regeringen pekar ut människor som fuskare och smitare samtidigt som de verkliga skurkarna kan fortsätta med sina skattebrott. Vi i De rödgröna har en enkel princip. Vi ser till att lägga fram förslag som leder till mer jämlikhet i samhället.

Vi vill ha ett samhälle där människor ser varandra i ögonen och tar varandra i handen. Det behövs en grundlig uppgörelse med hela det sätt att tänka som regeringen har etablerat, där misstänksamhet mot den som hamnar i svårigheter är ledstjärnan. Vi vill bygga ett samhälle på förtroende mellan människor.

I dag på morgonen har hundratusentals föräldrar lämnat över ansvaret för sina allra bästa, sina ögonstenar, sina barn till förskolor och skolor. Då borde också personalen ha de allra bästa förutsättningar att ta hand om dem och ge dem den bästa utvecklingen. Där är vi inte i dag, långt ifrån.

Vänsterpartiets huvudprojekt är att bygga världens bästa välfärd och göra det utan vinstintressen. Vi behöver ge varje barn de bästa förutsättningarna att utvecklas. Vi behöver en sådan kvalitet i äldreomsorgen att vi alla kan åldras utan oro. Det gör att vi prioriterar fler anställda framför skattesänkningar. Vi vill ge de anställda ett ordentligt inflytande över sitt arbete och hålla vinstintressena borta.

Du ska kunna veta att läkaren som behandlar dig inte har några företagsekonomiska intressen utan bara ditt bästa för ögonen. Du ska kunna veta att apoteket du går till ger dig den medicin du behöver och inte den medicin som de har störst vinstmarginal på. Du ska veta att de du möter inte är där för att tjäna pengar på dig utan för din skull.

Det behövs stopp för privatiseringar och fler anställda i förskola, skola, sjukvård och äldreomsorg. Det är en kassaskåpssäker investering. Det ger bättre kvalitet inom de områden som människor efterfrågar samtidigt som det skapar jobb, arbetslösheten pressas tillbaka och pengarna stannar i det offentliga. Det är kassaskåpssäkert. Det ger både större jämlikhet och fler i arbete.

Herr talman! Framtiden ligger i jämlikhet och i rätten att kunna säga ifrån utan att förlora jobbet. Den ligger i arbetsplatser där de anställdas åsikter väger tungt. Den ligger i att varje elev ska få uppmärksamhet från läraren. Den ligger i att vi ser till att alla i Sverige har ett kvalificerat yrke. Den ligger i att alla har rätt till vård på samma villkor.

Vi rödgröna vill bygga ett samhälle baserat på solidaritet och förtroende mellan människor, ett samhälle som håller ett fast tag om att vi människor är både sköra och starka på samma gång. Ett samhälle som slår på de arbetslösa kommer bara att förstöra sin framtid.

Tage Danielsson sade: Det behövs tusen droppar för att hålla varenda droppe oppe. Vi rödgröna kommer att kämpa för varenda droppe.
(Applåder)

Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Rättvisa och sammanhållning präglar ett bra samhälle. Nu har vi år efter år fått höra att den här regeringen medvetet, systematiskt och kraftfullt ökar orättvisorna.

Vi ser resultatet. Vi har haft en kris, den värsta sedan depressionen. Sverige har de minsta ekonomiska skillnaderna i Europa och den lägsta risken för fattigdom. Det är vad vi har sett under krisåren. Vi har gjort vårt yttersta. Vi har hållit uppe arbetslinjen. Vi har satsat på kunskap och på välfärd.

Vänsterpartiet är det parti som är mest utrerat vänster. De vill inte bara avveckla arbetslinjen utan är angelägna om att också avveckla kunskapslinjen. Det är Vänsterpartiets signum. Jag tror att de kommer att misslyckas med rättvisan.

Det finns en del att minnas. Det finns en fördelningspolitisk bilaga till budgeten. Det är de rödgrönas litania. Där man kan nämligen läsa om hur det var 1998–2006. Förmögenhetskonzentrationen gick upp 20 procent 1998–2006, och inkomstspridningen gick upp 20 procent.

Det enda mått man kan hitta som förbättrats för de ekonomiskt marginaliserade minskade med en eller två tiondelar för att sedan fortsätta att minska från 9,7 till 8,8 under vår period. Det enda mått man minskade lyckades vi bättre med.

Jag har en fråga till Ulla Andersson. Om man nu skulle få en rödgrön regering, är det då viktigast att öka förmögenhetskonzentrationen med ytterligare 20 procent, eller är det allra viktigast att öka inkomstspridningen med ytterligare 20 procent?

Är det själva målet när ni avvecklar arbetslinjen genom att köra jobbstoppspolitiken, eller är det det som är kärnan som ni vill uppnå när ni vill avveckla kunskapslinjen? Vad är viktigast, Ulla Andersson, att förstärka förmögenhetskonzentrationen eller att öka inkomstspridningen?

Det är där ni var riktigt framgångsrika när ni förde er klasspolitik och drev in klyftorna in Sverige.

(Applåder)

Anf. 40 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Det är riktigt att vi inte lyckades hålla den trenden stången förra mandatperioden. Det kommer vi inte att återupprepa. Det ni däremot har gjort, Anders Borg, är att ni har fördubblat den trenden på två år. Ni har gett lika mycket till de 10 procent rikaste som de 60 procent av befolkningen som har lägst inkomster har fått.

Om vi tittar på de rödgröna alternativen från i höstas kan vi se att alla tre alternativen har fler jobb än regeringens. Det är fler utbildningsplatser, man satsar mer på utbildning än vad regeringen har gjort, och man har en bättre inkomstfördelning.

Det är tydligt vilken linje det rödgröna alternativet står för. Det är fler jobb, ökad rättvisa och samtidigt något som Moderaterna totalt har glömt bort att man har ett ansvar för, nämligen en bättre miljö- och klimatomställning.

Om du inte vet det, Anders Borg, kan jag tala om för dig att man om man tar täten i en miljö- och klimatomställning också skapar många nya framtidsjobb. Ökar man sysselsättning och pressar ned arbetslöshet så

ökar också jämlikheten. Fler jobb, och ökad jämlikhet. Det är en tydlig rödgrön linje som står i kontrast till den stockblå politiken.
(Applåder)

Anf. 41 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Rättvisa och sammanhållning, förmögenhetskonscentration och inkomstspredning – där har vi resultaten av vänsterpolitiken när man tar bort arbetslinjen och drar ned kunskapslinjen och därför inte kan prioritera välfärden.

Ulla Andersson nämnde här häpnadsväckande nog inkomstspredningen. Den steg från 0,23 från 1998 till 0,28 år 2006. Det är det viktigaste måttet vi har. Det ligger nu på 0,28. Under vänsteråren steg det med 20 procent. Enligt den statistik vi har fram till år 2008 ligger den still. Det var tidigare 20 procents ökning. Förmögenhetskonscentrationen steg häpnadsväckande nog med 20 procent 1998–2006. Den har minskat från 2006 till 2008.

På dessa områden kan vi se resultatet alldeles tydligt när man vänder politiken på huvudet, kör jobbstopp mot arbetslinjen, när man inte kan prioritera välfärden för att man har slösat bort resurserna på bidragspolitik och när man säljer ut kunskapspolitiken. Hur får vi social rörlighet i ett samhälle? Kunskap, kunskap och kunskap.

Vänsterpartiet är ett parti för klyftor eftersom man inte har en arbetsmarknadspolitik och en kunskapspolitik.
(Applåder)

Anf. 42 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Om jag var Anders Borg skulle jag inte ta så stora ord i min mun. Ni har gynnat den procent av befolkningen som tjänar 1 miljon eller mer och gett dem 3,7 miljarder i inkomstförstärkningar. Det är lika mycket som de 25 procent av fattiga tillsammans får att dela på. Ni väljer att subventionera städning i rikas hem på Djurgården och på Östermalm, medan ni låter 25 000 arbetstillfällen i vård, skola och omsorg försvinna. Ni har inte råd att stoppa in pengar till välfärden, för ni prioriterar skattsänkningar för dem som redan har det väldigt gott ställt. 10 procent har fått lika mycket som de 60 procenten fattigaste, och vi har 1,1 miljon fattiga människor.

Om jag vore du skulle jag skämmas över att stå här och säga att vi inte skulle ha en politik för jobb. Alla vi tre partier har budgetar som vi har presenterat i höstas som alla tre leder till fler jobb än vad ni har lyckats åstadkomma under den här mandatperioden. Ni har pressat fram en kraftigt ökad arbetslöshet. Här har vi väldigt mycket att göra de kommande fyra åren.

(Applåder)

Anf. 43 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Ulla Andersson och Vänsterpartiet har dragit det längsta strået. Det framgångsrika och uppskattade RUT-avdraget ska avskaffas.

Tack vare RUT-avdraget har många nya företag och arbetstillfällen skapats i branschen för hushållsnära tjänster. I dag är över 11 000 personer anställda i branschen för hushållsnära tjänster. Avskaffas RUT-avdraget förlorar minst hälften av dem sina jobb som en direkt följd av det.

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Thomas Östros raljerade i sitt anförande över en utvidgning av den här branschen som faktiskt gjorts i Finland och ställde det mot jobb i läkemedelsindustrin. Centerpartiet klarar av att skapa förutsättningar för jobb både i tjänstebranschen för hushållsnära tjänster och i läkemedelsindustrin. Vi har träffat läkemedelsindustrin, och våra regionala samordnare, det centerpartistiska underifrånarbetet, har fått i uppdrag att koordinera insatser lokalt och regionalt. Men vi ställer inte olika branscher mot varandra. Det är det viktiga.

Min fråga till Ulla Andersson är: Varför vill ni slå undan benen för branschen hushållsnära tjänster? Varför vill ni skicka ut de många gånger kvinnor som har kommit in från arbetslöshet och finns i den här branschen, som har kommit in från svartjobb? De har nu vita jobb, får pensionspoäng och en trygghet. Varför vill ni slå undan benen på dem?

Anf. 44 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Det vi gör, Roger Tiefensee, är framför allt att satsa på fler städjobb i skolor och sjukvård. Vi ser väldigt stora behov där. Och varje jobb som RUT-avdraget har skapat skulle kunna ge två fler städjobb i sjukvård och skolor. Det är lite olika prioriteringar vi gör. Jag tycker att det är rätt orättvist att min mamma som själv städar hemma ska betala högre skatt än vad någon som har städhjälp på Östermalm gör, som väljer att anlita en städfirma.

Du låter lite som en Almegamegafon när du står här, för vi ska komma ihåg att i verkligheten har ju inte den här reformen alls lett till de siffrorna. Man skulle kunna säga att varje jobb som har skapats på det här sättet, om man nu ska räkna på ett sådant sätt, har kostat ungefär 800 000 kronor. Och jag tror inte, till skillnad från Roger Tiefensee, att man kan subventionera en viss bransch. Det är inte hållbart i förlängningen. Ska vi då fortsätta att pumpa in nya skattepengar i just den här branschen? Hur många blir då städföretag, hoppar undan och kallar sig städföretag?

Jag måste säga att jag verkligen blir orolig när jag hör Maud Olofsson, som till och med tycker att man ska få skatteavdrag för att gå ut med hunden. Betyder det att min dotter, som har två mopsar som jag verkligen tycker om, om hon skulle anlita någon för att gå ut med de två hundarna skulle betala mindre skatt än någon som inte har hundar? Är det rätt använda skattepengar när vi ser stora behov i välfärden?

Jag ser stora behov i förskolan. Vi har större förskolegrupper i dag än vad vi hade för fyra år sedan. Där borde vi i stället lägga pengarna.
(Applåder)

Anf. 45 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Ulla Andersson nämner hela tiden förortskommuner till Stockholm i sina exempel. 4 000 personer i Gävleborg, Ulla Anderssons hemlän, utnyttjade hushållstjänstavdraget mellan juni 2009 och mars i år. Det här är en reform som ger möjligheter i vardagen – livspusslet blir lättare att få ihop – men den ger också jobb, och jag föraktar inga jobb.

Nu ställer Ulla Andersson, precis som Thomas Östros, jobb i olika branscher mot varandra. Thomas Östros sade i sitt anförande att varje arbetad timme är viktig och värdefull, och jag tycker det, också i praktiken. Därför ställer inte jag olika branscher och olika jobb mot varandra.

Det är oerhört viktigt att skapa fortsatta förutsättningar för att hushållstjänstbranschen ska kunna växa, precis som det är viktigt att skapa förutsättningar för läkemedelsindustrin och annan industri, precis som det är viktigt att skapa förutsättningar för jobb i kommunerna.

Anf. 46 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Nej, jag ställer inte heller jobb mot varandra. Jag säger bara att det är mer nödvändigt att använda de här pengarna på annat håll. Roger Tiefensee säger att 4 000 personer i Gävleborg har använt RUT-avdraget. Det betyder att 253 000 personer inte har gjort det.

Jag har nyligen åkt runt i mitt hemlän och besökt förskolor, och jag måste säga att jag har träffat fantastisk personal som gör ett otroligt arbete. Men vilka förutsättningar får man när man har 26 barn i en grupp, när man har 23 barn i ett och samma rum? Vore det inte lite bättre att använda en del av de här pengarna till att förstärka förskolan eller till att skapa fler städjobb i sjukvården? Både du och jag har sett ett flertal tv-reportage om att det har slagits larm om den dåliga städningen på sjukhusen. Vi kan använda pengarna där i stället. Då skapar vi fler jobb och till och med jobb som är billigare att skapa, så att vi får ut mer av pengarna och samtidigt stärker kvaliteten i välfärden.

Valet är enkelt för mig. Jag prioriterar starkt kvalitet i välfärden framför att någon på Östermalm ska få skatterabatt för sin städning. Så är det. (Applåder)

Anf. 47 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Med anledning av det som Ulla Andersson sade här i den senaste repliken kan jag påminna dem som lyssnar och tittar på detta att det är Socialdemokraterna och Vänsterpartiet som styr i Gävleborg, så om prioriteringen är den som Ulla Andersson förespråkar tillämpas den inte hemma.

Jag tror att RUT-frågan måste penetreras något ytterligare, därför att vi måste se på den praktiska konsekvensen i oktober 2010 om ni skulle vinna valet. Då skulle 11 000–12 000 personer kastas ut i svartarbete eller arbetslöshet. Det går inte att komma ifrån. Och det är i huvudsak kvinnor som skulle kastas ut och i väldigt stor utsträckning, kanske hälften, med invandrabakgrund, det vill säga just de grupper som Ulla Andersson i alla andra sammanhang lyfter fram. Det är precis de som med kirurgisk precision skulle drabbas av den politik som Ulla Andersson vill förverkliga.

Låt mig också påpeka att de här personerna många gånger har kollektivavtal. Jag vill inte påstå att Kommunalarbetsförbundet ställer upp särskilt mycket för dem i den offentliga debatten, men de har kollektivavtal. Det är inget konstigt. Det finns också väldigt många kvinnliga företagare som har startat de här företagen. Det finns också en hel del barn som betalar till exempel för städning hos sina åldriga föräldrar.

Detta vill Ulla Andersson avskaffa. 11 000–12 000 personer kastas ut i svartarbete eller arbetslöshet i oktober om ni vinner valet.

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Anf. 48 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Först skulle jag vilja säga att Kommunalarbetsförbundet är ett himla bra förbund som verkligen kämpar för att förbättra kvinnors vardag och villkor.

Ja, Carl B Hamilton, det finns svartarbete inom väldigt många branscher. Vi vet att det finns inom taxinäringen, inom restaurangbranschen, inom verkstadsföretag och så vidare. Ska vi skattesubventionera var enda en av dessa branscher? Menar du det? Sedan när tycker Folkpartiet att det är rätt att skattesubventionera vissa branscher? På vilket sätt är det hållbart ekonomiskt i ett samhälle? Varför är det just den branschen som i så fall ska subventioneras och inte de andra?

Jag har väldigt svårt att få detta att gå ihop. Den här reformen kostar pengar och används framför allt av dem med höga inkomster. Vi skulle kunna använda de här pengarna på ett mycket bättre sätt och skapa fler arbetstillfällen. Som jag sade tidigare till Roger Tiefensee har det kommit alarm på alarm om att våra sjukhus städas för dåligt. Kan vi inte använda de här pengarna för att se till att det blir bättre städad hos människor som ligger sjuka i stället för hos människor som har det gott ställt? Jag tycker att det valet är ganska enkelt. Jag beklagar att inte Carl B Hamilton gör det.

Det kanske är så att Folkpartiet har slagit in på en ny linje. Man har slutat försvara socialförsäkringarna och slåss i stället för skattesubventionerade branscher.

(Applåder)

Anf. 49 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Fru talman! Jag ska lämna detta med RUT. Jag tror att jag med gott samvete och i trygg förvisning kan överlämna till lyssnarna och tittarna att avgöra vem som vann den här duellen.

Nu ska jag tala om någonting som Ulla Andersson hela tiden talar om, nämligen kommuner och landsting. Jag vill ställa en fråga till Ulla Andersson. Kan välfärden bestå i att vi alla anställer varandra i kommuner och landsting? Eller vem är det som betalar? Vems pengar är det vi tar?

Jag förstår att Ulla Andersson inte är kommunist, men Ulla Andersson talade om klassamhället tidigare. Då är min fråga: Är Ulla Andersson marxist? Det är en viktig fråga att få svar på. Hela föreställningsvärlden inom marxismen är ju att företagare är utsugare. Vem är det då som ska betala den offentliga sektorn? Är det de här utsugarna och de utsugna? Är Ulla Andersson marxist?

Anf. 50 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! Antingen finansierar vi välfärden tillsammans genom skatter och fördelar det rättvist – skatt betalar man ju efter bärkraft, i alla fall var det så innan ni tillträdde – eller också finansierar vi den välfärd vi var och en behöver genom avgifter, och både du och jag vet att det slår oerhört orättvist.

Vi vill alla ha en bra välfärd. Det säger alla människor som jag möter i alla fall. Då säger man sig också vara beredd att betala för den. Man vet vad konsekvenserna blir om man fortsätter på den linje som har påbörjats där vi har förlorat 25 000 välfärdsarbeten. Det betyder att väldigt många

barn har fått en sämre vardag och att väldigt många äldre har fått en sämre hemtjänst på grund av att ni har prioriterat skattesänkningar i stället för pengar till kommunerna. 25 000 välfärdsjobb har försvunnit under det senaste året.

Ni skulle kunna välja att säga i dag: Vi kommer med pengar till er så att ni kan rädda de jobb som nu riskerar att gå förlorade.

I stället har ni i den här propositionen sagt att den här utvecklingen kommer att fortgå. Ni tar inget ansvar för att se till att välfärdens kvalitet stärks eller åtminstone hålls kvar på den nuvarande nivån.

(Applåder)

Anf. 51 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Jag måste erkänna att jag också har blivit nyfiken. Vi fick inget svar på frågan om Ulla Andersson är marxist eller inte, men det kanske kommer. Man vet aldrig.

Jag tycker att det replikskifte som Anders Borg hade med Ulla Andersson var intressant. Det handlade om hur inkomstspridningen och förmögenhetskonzentrationen hade ökat under de år då Ulla Andersson var en del av regeringsunderlaget och då Ulla Andersson satt och förhandlade om varenda budget och många andra propositioner. Det illustrerar faktiskt en ganska viktig sak, och det är att retorik och tal om rättvisa inte alltid blir rättvisa i praktiken därför att man har fel instrument. Man har fel analys av verkligheten, och man vidtar fel åtgärder.

Problemet med Vänsterns rättvisesyn är att det är utfallet i det statiska ögonblicket som är i fokus och inte vilka drivkrafter som vi skapar i ett samhälle, vilka öppningar vi skapar för människor, hur vi får människor och företag att utvecklas, hur vi skapar arbete och hur mekanismerna ser ut i ett samhälle. Den analysen saknar Ulla Andersson fullständigt. Det är därför hög retorik om rättvisa i praktiken blir ökad inkomstspridning och ökad förmögenhetskonzentration.

Men det handlar inte bara om det. Sveriges statsfinanser är bland de starkaste i hela västvärlden även efter den här krisen. Vi gick in i den här krisen utifrån en styrkeposition. Det beror självfallet delvis också på vad som gjordes före valet 2006 men också på hur vi hanterade situationen efter valet 2006. Det här bygger på många av de regelverk vi har byggt upp kring ekonomin, men det är sådant som Ulla Andersson vill radera. Och inte nog med det, utan Ulla Andersson ville i varje ögonblick under den här krisen använda mer pengar till allting tidigare än regeringen. Hade vi lytt Ulla Andersson och hennes partikamrater hade vi också ägt en bilfabrik i Trollhättan just nu.

Varför vill du radera de ekonomisk-politiska regelverken som betyder så mycket för de goda offentliga finanserna?

(Applåder)

Anf. 52 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! Jag tycker att det resultat vi lämnade efter oss efter den förra mandatperioden med 70 miljarder i överskott är talande nog när det gäller det sista påståendet.

Jag skulle vilja säga så här till dig, Stefan Attefall: Jag tror att detta med drivkrafter handlar om människosyn. Jag tror inte att människor blir friska av att slängas ut från sjukförsäkringen eller för att ni har bestämt

ett antal dagar man får vara sjuk. Jag tror inte att människor mår bättre genom att få sämre ekonomi. Jag tror inte heller att de 18 000 arbetslösa hemma i mitt län som har 300 jobb att dela på mår bättre av att a-kasseersättningen är sänkt. Jag tror inte att de söker fler jobb på grund av det. Jag tror inte heller att det blir fler jobb på grund av det. Jag tror faktiskt inte heller att de som har tvingats att lämna a-kassan under er politik mår bättre.

Du och jag ser lite olika på drivkrafter. Jag tror på jämlikhet. Jag tror på trygghet. Jag tror att vi ska ha trygghetssystem som omhuldar människor och som ger dem möjligheter. Om de förlorar jobbet ska de känna att de har en viss ekonomisk trygghet, att de kan utbilda om sig och söka nya jobb och ändå ha det rätt bra. De ska kunna bo kvar i sitt hus med sina barn.

Jag tror att det är viktigare än att se till att man får en halverad inkomst om man förlorar jobbet, vilket ni har åstadkommit under den här krisen. Alla de i fordonsindustrin som har förlorat jobben har fått nästan en halvering av inkomsten. Det är dåligt för individen, men det är också dåligt för samhällsekonomin. Då minskar ni ju efterfrågan i ekonomin.

Jag tror på jämlikhet, och jag tror på trygghet. Jag tror inte på att jaga människor med sänkta ersättningar i a-kassan och sjukförsäkringen. Jag tror varken att det blir fler jobb eller att människor blir friskare av det, snarare tvärtom.

(Applåder)

Anf. 53 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Det var inte många korrekta beskrivningar som Ulla Andersson gav av hur verkligheten ser ut. Det var fragment av korrekta beskrivningar, men vi kan lämna det åt sidan.

Vi har olika syn på drivkrafter och hur jobb skapas i ekonomin. Du kanske har en marxistisk syn på detta – jag vet inte – men jag har den synen att företagsamhet bygger på att det finns människor som vill satsa. De får en ekonomisk utdelning av detta, de upplever att de kan förverkliga en god idé, de anställer människor och de människorna får pengar som de kan köpa saker och ting för. Sedan kanske de kommer med goda idéer och startar företag eller försörjer sig själva och sina nära och kära på annat sätt.

Så fungerar hela ekonomin. Den rullar runt på det sättet. Vi har haft ett system där vi kanske har haft den hårdaste beskattningen i hela världen på våra låginkomsttagare. Om vi sänker skatten så att ett vårdbiträde får en månadslön mer i lön att leva på, förändrar inte det möjligheterna för det här vårdbiträdet?

Det vårdbiträde som jag och Thomas Östros diskuterade i morse i radion funderar nu på att läsa till sjuksköterska. Hon såg en möjlighet att förbättra sin egen situation och sin ekonomi och skaffa sig ett jobb som utvecklar henne. Det är sådana drivkrafter jag vill skapa. Du ser inte de sambanden. Jag förstår det.

(Applåder)

Anf. 54 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! All forskning visar att den nordiska välfärdsmodellen med ett relativt högt skatteuttag där man har använt pengarna till att

fördela om och satsa på välfärd och rättvisa ger ett bättre resultat än de andra alternativen. Det betyder att man har en aktiv arbetsmarknadspolitik, att man har goda och omfattande trygghetssystem och att man har likvärdiga parter på arbetsmarknaden, det vill säga att de är lika starka.

Resultatet av den här modellen visar att man har lägre arbetslöshet, högre sysselsättning, fler som står till arbetsmarknadens förfogande, bättre kreativitet och bättre jämställdhet. Den modellen tycker vi är värd att försvara och utveckla, medan ni gör allt vad ni kan för att ha sönder den. Resultatet är förskräckligt hög arbetslöshet, sjunkande sysselsättning och 1,1 miljoner fattiga människor, där framför allt andelen fattiga kvinnor ökar.

Jag tycker att er politik har visat ett resultat som är avskräckande.

(Applåder)

Anf. 55 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Fru talman! Nu har vi haft en moderatledd regering i snart fyra år, och vi börjar väldigt tydligt se effekterna av den politik som har förts. Vi har facit i handen i dag, och det är långt värre än vad jag kunde befara.

Regeringens viktigaste mål i början av mandatperioden var att öka sysselsättningen och minska det så kallade utanförskapet. Det har varit djupt problematiskt att använda begreppet utanförskap på detta sätt och definiera människor som är hemma från jobbet i influensa som att de lever i utanförskap. Kraftigt sänkta skatter var receptet som skulle lösa alla problem. Men hur blev det då? Det har blivit drygt 100 000 fler arbetslösa under mandatperioden och ett utanförskap som med regeringens sätt att mäta bara ökar. Antalet personer som befinner sig i långtidsarbetslöshet ökar kraftigt, och landets pensionärer betalar högre skatt än löntagare.

Det här är ett fatalt misslyckande. Inte ens de nya moderaterna kan trola bort 100 000 fler arbetslösa.

Vi i det rödgröna samarbetet är överens om att i stället satsa stort på utbildning och människors möjligheter till utveckling och ny kompetens. Vi tror på att ge människor nya chanser. Vi vill genomföra förändringar av samhället som leder till både jobb och minskade klimatutsläpp.

Man kan inte påstå att fördelningspolitik är regeringens paradgren precis eller att Moderaterna har gjort sig ett namn på att måna om människor med låga inkomster. Men de som redan har det gott ställt i Sverige har fått kraftigt höjda inkomster, och de som behöver samhällets stöd som allra mest och som lever på små marginaler har fått se sina inkomster minska.

Försörjningsstödet ökar markant ute i kommunerna. Det är resultatet av en medveten politik, som kraftigt försämrat sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen, som har lett till att allt fler människor i dag inte alls omfattas av försäkringssystemen. Man undrar om ni alls har lyssnat på människor under era omtalade besök där ute i verkligheten.

Bristen på empati är så slående – möter ni inga människor som är låginkomsttagare eller sjuka, eller är ni helt enkelt blinda för deras situation?

Men gränsen börjar bli nådd när man försöker leka någon tvärtomlek och prångla ut en helt annan verklighet än vad till och med era egna siffror visar.

Anders Borg försöker bli politikens svar på Joe Labero när han försöker med konststycket att visa på att er politik skulle ha lett till minskade klyftor samtidigt som finansministern själv visar bilder på att den har lett till ökade klyftor. Vi var nog inte många som lät oss luras av det desperata knepet. Att klyftorna har ökat är en direkt effekt av en medvetet förd politik – något man ville skulle hända. Logiken är inte helt enkel: Öka klyftor för att de sedan ska minska – som att äta mer fet mat för att gå ned i vikt.

Men om man tittar på en del av de löften ni hade i er första regeringsdeklaration, som jag roade mig med att läsa i går kväll, ser man att denna logik kommer igen på fler områden.

Ni säger där att a-kassan ska bli obligatorisk och omfatta alla. Aha! Alla ska vara med genom att få en halv miljon att lämna den.

Ni skulle få bukt med ungdomsarbetslösheten genom att öka den.

Förbudet att uppföra nya kärnkraftsreaktorer ska bestå, sägs det tydligt – bestå genom att avskaffas.

Ni säger i den ekonomiska vårpropositionen att utanförskapet minskar och visar sedan i siffror under den rubriken att det faktiskt i dag ökar. Det ska öka för att sedan minska. Jag tror att det finns en uppenbar risk att människors förtroende för politiken får sig en rejäl törn när man behandlar den verklighet de själva upplever varje dag så vårdslöst. Se er omkring och beskriv den verklighet som faktiskt finns!

På en direkt fråga till Anders Borg i *Ekots* lördagsintervju förra veckan varför man har fört en politik som leder till ökade klyftor hummar Anders Borg att politik handlar om avvägningar. Han säger att man ibland faktiskt måste göra saker som leder till ökade klyftor. Nej, Anders Borg, det är inget man måste! Det är ett val! Politik är att vilja, att välja väg och att stå för det inför väljarna.

(Applåder)

Det rödgröna alternativet erbjuder en mänsklig politik, en politik som innebär ökad trygghet för människor som drabbas av sjukdom och arbetslöshet. Vi tänker inte lämna människor i sticket när de behöver samhällets stöd som mest.

”Det är fler och fler som upplever att regeringen har ett omänskligt egoistiskt anletsdrag. Sjuka, arbetslösa, fattigpensionärer verkar regeringen se som en restpost som kollektivt skall bestraffas.

Regeringen räknar väl med att många som har det bra och som storgynnats av dess politik skall bli goda alliansanhängare. Jag tror dock att många av dessa har känsla för alla dem som alliansen drabbat med försvårat utanförskap.”

Vem är det som är så här hård mot Alliansen? Ja, det är en av deras egna, tidigare arbetsmarknadsminister Börje Hörnlund i Aftonbladet i en debattartikel.

Nej, det spelar ingen roll, Anders Borg, hur många gånger ni kallar er nya moderater, hur många gånger du visar felaktiga siffror eller bestämmer att moderater inte längre ska bära pärlhalsband eller slips. Det lyser liksom igenom ändå: bristen på empati och förståelse för människors olika livssituationer. Ni uppvisar en sådan brist på empati att det känns som en kylig vind har svept in över Sverige.

Men det verkar som att den moderata taktiken börjar sina och alltmer märkliga utspel väljs. Om ni vill se hur desperation ser ut kan ni besöka

nästa pressträff med Anders Borg eller annan valfri moderat. Ena dagen ska Miljöpartiet krossas, och nästa dag ska de kampanja för ett rättvisare Sverige.

Varenda vecka lanseras nya kampanjer. Vad ska nästa kampanj bli? Det är kanske: Blunda, håll för öronen och hoppas att ingen märker att politiken misslyckats.

Fru talman! Denna mandatperiod har fört med sig en regering som vill skicka ut sjuka på arbetsmarknaden för att finansiera skattesänkningar.

I ett klarsynt och ärligt ögonblick i Svenska Dagbladet 2007 säger socialförsäkringsminister Cristina Husmark Pehrsson: ”De nya skärpta riktlinjerna för sjukskrivningar ska bidra till att betala regeringens skattesänkningar.”

Jo tack! Det har de gjort. Där kan ni bocka av ett löfte.

Vi i de rödgröna är helt överens om att det behöver göras stora förbättringar i den trasiga sjukförsäkringen. Ingen ska utförsäkras av en administrativ gräns om man är sjuk.

Man blir inte friskare för att man slutar få stöd från samhället efter en viss period. Människor som står långt från arbetsmarknaden kommer inte närmare den genom att förlora stödet.

Ni väljer att helt blunda för läget i skolor, förskolor och äldreomsorg. Ni tillför inga pengar till lärare och personal i äldreomsorgen. Er politik kommer att innebära att kommunerna nu är tvungna att höja skatten och skära ned antalet lärare framöver.

Sverige behöver sannerligen en rödgrön regering.

Fru talman! Den här mandatperioden har inneburit fyra förlorade år för klimat- och miljöpolitiken. Det är tydligt att regeringen i grunden är blind för de klimatutmaningar som samhället står inför. De bristande ambitionerna var tydliga redan före valet när man avfärdade klimat- och miljöpolitiken som ett icke-prioriterat område.

Klimatomställningen är en av de största utmaningar vi står inför. Effekterna av fortsatta utsläpp på dagens nivåer kommer att bli förödande.

Ni har under hela mandatperioden försvarat era bristande klimatambitioner på hemmaplan med klimatfrågans globala natur och att åtgärder i stället ska vidtas i andra länder.

I de stimulanspaket som har presenterats under den ekonomiska krisen har ni inte tagit tillfället, som många andra länder har gjort, att presentera åtgärder som också kan bidra till en minskad klimatpåverkan.

Det är inte nog med det. Man har faktiskt bedrivit en politik som direkt har förvärrat situationen. Man har avvecklat klimatinvesteringsprogrammen. Man har infört ett ROT-avdrag utan att ta den gyllene chans som fanns att se till att det kunde bidra till en klimat- och energiomställning i bostadssektorn. Man har gjort att Sverige står sämre rustat för framtiden.

En rödgrön regering kommer att ta ett tydligt ansvar och höja ambitionerna i klimatpolitiken. Vi kommer att arbeta för att Sverige förbättrar sin konkurrenskraft genom smarta klimatsatsningar. Det behövs en regering i Sverige som inser att man måste både ta ansvar på hemmaplan och driva en ambitiös internationell klimatpolitik.

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

När det gäller övriga miljöområden ser det tyvärr lika illa ut. Sällan har det funnits en regering som så aktivt motverkat alla former av reformer som skulle kunna främja omställningen till ett hållbart samhälle.

Fru talman! Det är val i höst. Valet står mellan en regering som verkar ha tappat riktning och tröttnat på att regera, som inte verkar tro på sina egna idéer längre och som försöker lappa och laga i sina egna dåligt genomförda förslag, och ett rödgrönt alternativ som tror på framtiden, som vill rusta Sverige starkt och klimatsmart, öka människors trygghet, satsa på företagande och ökad kvalitet i skola, sjukvård och äldreomsorg. (Applåder)

Anf. 56 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Jag brukar förbereda mina debatter genom att gå i skogen hemmavid. Det är ett sätt att utvärdera politiken att se vad som sker i ens bygd när den genomförs.

Här står Mikaela Valtersson som föreslår 2 kronor i höjd bensinskatt, 2 kronor i höjd kilometerskatt, avveckling av den svenska energisektorn, höjda miljökrav på basindustrin, skärpta regler för djurhållning, neddragna väginvesteringar och avskaffade RUT- och ROT-avdrag. Jag kan berätta vad det betyder för en bygd som min.

Där jobbar man i skogsbruket. Man avverkar, röjer och transporterar timmer. För en liten åkare på långtransport är det 200 000–300 000 kronor som Mikaela Valtersson drar in i kilometerskatt. För den som har en skogsmaskin – det finns stora eller små, några drar 2 liter i timmen andra drar 15 liter i timmen – hugger dieselskatten som en klinga in i marginalerna.

Hur ska de som arbetar för industrin klara sig när marginalerna krymper och vi inte längre har en fungerande energisektor?

Jag blickar runt i den bygd där jag bor – vad mer försörjer man sig på där, om man arbetar? Jo, man har mjölkkor eller köttdjur och arbetar med jordbruket. Där ska djurskyddsinspektörer, miljöskyddsmyndigheter, krav, regler och paragrafer slå ut dem. Vi tappar 1 000 mjölkgårdar per år. Hur många det blir när Mikaela Valtersson har fått härja vet jag inte.

Vad jag är helt säker på är att om Thomas Östros står för precisionen i jobbstoppet står Mikaela Valtersson för den lasermässiga precisionen i avfolkningspolitiken. Vem ska kunna bo på landsbygden om vi höjer bensinskatten med 2 kronor, lägger på en kilometerskatt, tar bort energiförsörjningen, slår ut vår basindustri, tar bort väginvesteringarna och gör det omöjligt för människor att leva utanför storstäderna? Vad är det för moral i en politik som omöjliggör ett liv utanför Stockholms innerstad? (Applåder)

Anf. 57 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Att satsa på framtidens energi är att ta ansvar, Anders Borg. Att satsa på att stödja och få fram förnybara energisatsningar och det som faktiskt kommer att finnas långsiktigt och behöver finnas är att ta ansvar. Att aktivt stimulera framtagandet och utvecklingen av dessa energislag och sätt att försörja energisektorn är att ta ansvar.

Om vi hade lyssnat på och anpassat oss efter Moderaterna hade vi inte haft mycket till klimatpolitik i dag. Vi hade inte kunnat fasa ut villaoljan, näst intill.

Moderaterna har sedan många år stått här och hotat med att varenda steg som skulle förbättra klimat- och miljöpolitiken skulle vara förödande för Sverige. Jag är glad över att vi inte lyssnade på det då utan hade modet att göra förändringar som gör att vi i dag har kommit en liten bit på väg. Nu har vi fått fyra års avbrott i det, vilket gör att vi står lite sämre rustade. Därför krävs det en ny regering som återigen tar ansvar.

Landsbygden kommer att vara förlorare på ett kraftigt höjt oljepris. I stället för att vara helt beroende av fossila bränslen behöver man ha beredskap och valmöjlighet. Därför är sådana åtgärder som vi föreslår, som konverteringsstöd, utbyggnad av biogas i hela landet och att få fram förnybara bränslen och energislag det som krävs och som också hjälper landsbygden.

Ni gjorde en höjning av koldioxidskatten i början av mandatperioden, men sedan har ni inte gjort något mer. Och ni har inte gjort något för att ta fram de alternativ som människor behöver om man höjer miljöstyrande skatter. Man behöver också satsa på bra investeringar i energisektorn, i bostadssektorn och på järnvägssidan. Där har ni inte gjort något utöver det lilla steg ni gjorde i och med koldioxidskattehöjningen.

Vad är Moderaternas framtidsrecept? På vilket sätt kommer ni att ta klimatansvar inför nästa mandatperiod? Det är otroligt många människor som är engagerade i den här frågan och som jag tror skulle vilja ha ett svar från Anders Borg om vad en moderat politik betyder när det gäller klimatpolitiken.

(Applåder)

Anf. 58 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Det är alldeles uppenbart att Mikaela Valterssons grundläggande tanke är att agera dörrmatta åt Thomas Östros jobbstoppspolitik. Men nu ska vi inte bara diskutera De rödgröna utan vi ska specifikt diskutera Miljöpartiet. I en demokrati röstar man på partier, och man ska rösta på deras program.

Låt oss alltså titta på programmet. Man vill ha 2 kronor i höjd bensinskatt. Man slår på med 2 kronor i höjd kilometerskatt. Man avvecklar energiförsörjning som är avgörande för basindustrin. Man lägger på basindustrin nya miljökrav. Man lägger på djurhållningen nya inspektörer och regelverk. Man tar bort väginvesteringarna, och man lägger ned RUT- och ROT-avdragen. Människor som bor i glesbygden förlorar jobben.

Vi fick ett besked: Landsbygdsbefolkningen förlorar på höjda oljepreiser. Det var det besked Mikaela Valtersson gav. Hon vill höja dieselskatten med 2 kronor och bensinskatten med 1:70. Vi vet vilka som förlorar på det. Det är landsbygdens befolkning.

Miljöpartiets politik är en flyttlasspolitik. Det är en avfolkningspolitik. Den skulle tömma landet på folk. Det kan inte en enda människa vilja rösta på. Det är en obegriplig politik.

(Applåder)

Anf. 59 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Det verkar som om Anders Borg hade slut på synonymer där. Men jag kan ge dig en ordbok, så kan du fylla på beskrivningen av Miljöpartiets politik.

Ni har haft fyra år på er att ta fram alternativ för människor som gör att man kan välja klimatsmarta alternativ. Ni har haft fyra år på er att se till att det finns en biogasmack i varje kommun. Ni har haft fyra år på er att införa ett konverteringsstöd för bilar. Och ni har inte tagit den möjligheten.

Ni har haft en möjlighet att se till att vi stimulerar en omställning i bostadssektorn så att det görs energi- och klimatsmarta ombyggnationer. Ni har struntat i den möjligheten. Ni har inte alls gjort något för att få fram alternativ för människor.

Jag har träffat mycket näringslivsmänniskor och företagare på sista tiden, och de har en mycket mer framsynt syn på detta än Anders Borg. Det är sällan man i dag hör någon som ser miljöomställning bara som ett hot. Företagarna ser det som en möjlighet – en chans och en konkurrensfördel – att ställa om och gå i bräsch för utvecklingen och skapa nya arbetstillfällen.

(Applåder)

Anf. 60 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Fru talman! Att Miljöpartiet är för friår visste vi, men efter den här debatten och efter att vi har sett Miljöpartiets valmanifest blir det allt tydligare att Miljöpartiet också är emot jobb i sig.

Hushållsbranschen ska avskaffas, trots att Mikaela Valtersson har tillstått att den ger jobb. Nu har Vänsterpartiet fått sin vilja igenom. Mikaela Valtersson ville gärna skjuta på detta, men det ska göras direkt.

I vårt tidigare replikskifte var Mikaela Valtersson besviken över att regeringen inte längre väljer att socialisera småbrukares skog. Uppenbart vill hon satsa pengar, 9 ½ miljard, på att fortsätta köpa upp småbrukares skog och därmed lägga en våtvarm filt på möjligheter för företag på landsbygden. Där blir det tydligt att udden är riktad mot landsbygden och möjligheten till jobb där.

Precis som vi hörde i förra replikskiftet handlar det om höjd bensinskatt med 2 kronor utan någon kompensation. Förut var adelsmärket för Miljöpartiet den gröna skatteväxlingen. Nu är det bara skattehöjningar, ingen växling.

Centerpartiet tycker att vi ska göra en grön skatteväxling nästa år eller nästa mandatperiod. Men att bara sikta på skattehöjningar slår direkt mot jobben och mot människor som är beroende av att kunna transportera sig där det inte finns kollektivtrafik.

Dessutom gör man kraftiga neddragningar på vägunderhållet. Vi har ett land med mycket vägar, och det är naturligt att vi har större underhåll på vägar än på järnvägar. Både vägunderhållet och järnvägsunderhållet var eftersatt under den förra mandatperioden. Vi har börjat jobba ifatt det. Men vi har också haft en omfattande vinter med tjällossning som resultat, och nu verkar det som om Miljöpartiet rent fysiskt vill stoppa biltrafiken. Det är vad Miljöpartiet och Mikaela Valtersson står för.

Anf. 61 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Jag tror att ni har lite problem, Roger Tiefensee, med att fylla de här två minuterna med all vår politik och med partiprogram. Om du fokuserar lite kanske du skulle kunna få ett svar på det du frågar om. Nu kan jag välja att prata om vad jag vill.

Det är trevligt, tycker jag, att du har läst vårt valmanifest. Men just nu är du faktiskt till och med lite mer ute och cyklar än vanligt. Du pratar om RUT och ROT. Vi föreslår att man ska göra mer än det ni gör. Vi föreslår lättnader för bredare delar av tjänstesektorn i vårt valmanifest. Det är ett av våra viktigaste förslag för nästa mandatperiod. I stället för att subventionera och ha ett hushållsbidrag, ett RUT-avdrag, för bara en liten smal sektor föreslår vi att man gör bredare lättnader. Det är nämligen bra att stödja tjänstesektorn. Det är en bra inriktning på politiken.

Roger Tiefensee tog också upp skatteväxlingen. Vi står upp för att man behöver miljöstyrande skatter och att man behöver förändringar där.

Nu sade Roger Tiefensee att man vill detta till nästa mandatperiod. Ni har tydligen inte lyckats under den här mandatperioden, men det är intressant att se vad ni har för förslag till nästa mandatperiod.

Det man behöver göra samtidigt som detta är att se till att satsa på alternativ, att se till att människor har möjlighet att välja någonting annat än fossila bränslen, till exempel. Där har vi stora och massiva förslag och väldigt kraftfulla åtgärder för att ställa om i infrastrukturen, i transportsektorn och i bostadssektorn och få fram förnybar energi.

Den stora bristen med den här regeringen är att ni har tagit ett litet steg vad gäller de miljöstyrande skatterna, men ni gör inget för att få fram de här alternativen och för att ge människor möjlighet att välja rätt och välja klimatsmart.

Anf. 62 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Fru talman! Jag håller med Mikaela Valtersson om att vi ska stimulera tjänstesektorn. Om jag inte har uppfattat det fel har dina tilltänkta koalitionspartner avfärdat era förslag i valmanifestet. När ni lägger fram en gemensam budget och sedan ska ha en kongress – eller jag vet inte vad Miljöpartiet kallar det för – kommer ju detta redan att vara överspelet. Ni kommer redan att ha förhandlat bort det här i en gemensam röd-grön budget. Det är ert problem.

När det gäller omställningen och förutsättningar för både miljö och jobb kan vi ta ett exempel. I december 2005 fanns det 23 000 miljöbilar i det här landet ute på vägarna. I december 2009 var det 277 000. Det är resultat av både en medveten jobbpolitik och en medveten miljöpolitik. Centerpartiet är resultatinriktat när det gäller miljöpolitiken och jobbpolitiken. Ni i Miljöpartiet pratar.

Anf. 63 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Om jag inte har uppfattat Centern och Roger Tiefensee fel säger ni nu till exempel att ni vill sänka arbetsgivaravgifterna för småföretag igen, dem som ni höjde i början av mandatperioden. Har ni era kamrater på er sida när det gäller det? Eller är det samma logik som jag redovisade i mitt anförande, att man gör tvärtemot vad man säger?

Ni började den här mandatperioden med att höja skatten för landets småföretagare. Det chockade väldigt många och förvånade många att en borgerlig regering drömde till och höjde skatten. Nu har Centern gått ut och sagt: Nästa mandatperiod vill vi sänka den där skatten igen. Vad är det för logik? Har ni era kompisar med er när det gäller det? Och när ska ni presentera er politik för nästkommande mandatperiod, så att väljarna vet vad det är de röstar om?

Anf. 64 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Fru talman! När man är i en koalition – vi har ju samma frågeställning – är alltid frågan: Hur ska man vara en lojal och effektiv koalitionspartner och samtidigt ha en egen profil som politiskt parti? Det är ett dilemma, och det får man lösa på bästa möjliga sätt.

Det som slog mig när jag hörde Mikaela Valterssons huvudanförande var att ni har suddat bort er profil i detta samarbete. Det har inte gått så mycket till Thomas Östros utan till Vänsterpartiet. Mikaela Valterssons anförande och det anförande som Ulla Andersson tidigare höll var intill förväxling lika. Det var bara lite grönt på slutet som skilde. Men i övrigt var det samma. Det var väldigt konstigt. Det var väldigt överraskande, ska jag säga. Jag antar att det även var överraskande för en del andra här i kammaren att denna profillöshet demonstrerades så tydligt.

Fru talman! I budgetpolitiken är det två frågor som står i fokus. Den ena är: Vad kostar det? Den andra är: Vems pengar ska vi ta?

Jag har också läst det här valmanifestet. I det finns det 17 betydande budgetförsvagningar, och så finns det en intäktsökning, och det är den här omtalade fossilbränsleskattehöjningen.

Vad kostar allt det här? Jag gjorde ett snabbt överslag och var väldigt försiktig och faktiskt också ärlig. Det går inte att komma ifrån att det under nästa mandatperiod rör sig om flera hundra miljarder kronor i offentliga budgetar som era utgifter ska öka med.

Det är kostnaden. Då är min fråga: Vems pengar ska ni ta? Vem ska betala? Har ni, som Ulla Andersson, ingen skattebas utan bara skatter?

Anf. 65 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Det är bra, tycker jag, att Carl B Hamilton har upptäckt att vi är ganska ense i det rödgröna samarbetet. Vi har väldigt lika inriktningar och tror på att Sverige behöver en rättvisare politik, en politik som ger människor ökad trygghet, som ser till att människor inte slängs ut från sjukförsäkringen eller arbetslöshetsförsäkringen, som skapar jobb och som satsar på klimat- och miljöomställning.

Miljöpartiet har faktiskt länge lyckats hålla de här två bollarna, både miljö och solidaritet, i luften samtidigt.

Vi kommer att leverera en politik på alla dessa områden som är mer offensiv och som gör Sverige bättre. Det är vi väldigt överens om, och jag tror att det är det som märks i dag. Vi kommer också att se till att finansiera de reformer vi gör. Vi har för vana att göra det – du kan titta tillbaka på våra budgetförslag.

Sedan pekar vi i ett valmanifest ut en riktning som vi vill ha för nästa mandatperiod. Det handlar om vilka förändringar vi går till val på. En del av dem kanske kommer att återfinnas i budgetar nu. En del av dem kommer senare under mandatperioden, och de kommer att vara finansierade när vi genomför dem.

Anf. 66 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Fru talman! Det går inte att finansiera de utgifter som ni har i ert valmanifest under nästa mandatperiod. Det rör sig om flera hundra miljarder kronor. Det måste bli tryckpressarna. Det måste bli upplåning. Det måste bli ett stigande inflationstryck och en permanent högre räntenivå för att

man, sannolikt med utländsk hjälp, ska kunna finansiera dessa gigantiska utgiftsökningar.

Jag blev väldigt överraskad över att ni totalt släppt er tidigare ambition att ha en någorlunda vettig ekonomisk politik. Nu är det enorma utgiftsökningar och bara en intäktsökning, den här skatten på bränsle.

Kort sagt: Thomas Östros! Med Miljöpartiets valmanifest skulle du få ta över ett program för att göra Sverige till ett sydeuropeiskt land.

Anf. 67 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Det var Carl B Hamiltons prognosverkstad som nu talade.

Om man lägger ihop alla utspel från de borgerliga partiernas sida om skattesänkningar landar det kanske på 100 miljarder totalt. Hur ska det här finansieras? Ska det göras av människor som är sjuka och arbetslösa? Eller är det ensamstående föräldrar som återigen ska få se sina små marginaler gå till höginkomsttagare? Var är den logiken?

Det här är inte seriöst. Man kan göra så här. Man kan lägga ihop alla utspel, och man kan säga att skattesänkningar skulle landa på 100 miljarder. Men det vore inte helt seriöst. Därför låter jag bli.

(Applåder)

Anf. 68 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Äntligen är det min tur. Det är alltid intressant att diskutera.

Miljöpartiet har haft det här med en grön skatteväxling som en bärande idé. Det finns anledning att ha en stark sympati för de grundläggande tankarna bakom detta. Sverige har också – man kan titta på skattereformen 1990–1991 och även framåt – tagit steg i den riktningen. Vi ligger före många andra länder runt om i världen.

Tanken med en grön skatteväxling har varit att man ska höja skatten på sådant som är skadligt för miljön och sänka skatten på arbete. Det är en sympatisk tanke.

Jag delar helt Anders Borgs varning när det gäller dem som bor utanför städer och på landsbygden om era konkreta förslag går igenom: 2 kronors höjd bensinskatt, kilometerskatt, slaget mot skogsindustrin, jordbruket och basindustrin. Ni har så dramatiska förslag. Ni har ingen förståelse för den konkurrensutsatta industrins situation.

Om vi bortser från detta är tanken med de pengar ni får in att ni ska använda dem till att sänka skatten på arbete. Men tittar man på ert budgetalternativ från i höstas, vad föreslår ni? Ni höjer arbetsgivaravgiften för både yngre och äldre och gör det därmed dyrare att ha dessa anställda. Ni höjer skatten för samtliga som arbetar med 10 miljarder kronor om året.

Ni avskaffar RUT omedelbart, har ni sagt, och ROT lite senare. Det höjer skatten på arbete som utförs i hemmen av städare, hantverkare och trädgårdsarbetare. Sammantaget höjer ni skatterna med 40 miljarder kronor i ert budgetalternativ.

Er gröna skatteväxling har förvandlats till svartväxling, eftersom ni både sviker er egen politik och lurar era väljare. Min fråga är: Hur kunde det gå så illa för Miljöpartiet?

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Anf. 69 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Jag känner inte riktigt att det är det som är verklighetsbeskrivningen just nu, att det går illa för Miljöpartiet. Men man kan ha olika uppfattningar.

Det är märkligt, tycker jag, med den starka sympatin för den gröna skatteväxlingen som nu finns i alla borgerliga partier. Var fanns den förra mandatperioden? Var fanns den när vi genomförde den gröna skatteväxlingen och ni röstade emot varenda gång?

Det är lätt att ha sympati i efterhand när ni kan sitta och försöka skryta med de effekter som har blivit av den offensiva miljö- och klimatpolitik som vi hade förra mandatperioden. Men ni har röstat emot de steg som vi har tagit för att försöka göra Sverige mer klimatvänligt.

Vi anser fortfarande att det finns en logisk och bra koppling mellan att man behöver höja skatten på det som är dåligt för miljön, det som leder till ökade klimatutsläpp, och i stället sänka den på det som är bra. Därför föreslår vi sänkta arbetsgivaravgifter för småföretag. Vi föreslår nu framöver att vi går vidare med att sänka momsen i stora delar av tjänstesektorn.

Det är fortfarande precis samma logik. Vi har nu också sett att vi måste satsa rejält på en omställning och se till att vi får fram alternativ. Vi ser till att satsa på investeringar så att vi kan bygga järnväg, bygga ut kollektivtrafiken, ställa om bostadssektorn till att bli mer energi- och klimatsmart och stödja utvecklandet av förnybar energi.

Det är den utvecklingen vi vill se. Det är det som vi fortsätter att driva.

Anf. 70 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Jag noterar att det nya som har hänt sedan budgetalternativet är att ni vill ha en sänkt moms på tjänster. Det är ett förslag som vi just utreder, som vi är positiva till och prövar om vi kan genomföra. Välkommen med i gänget då med detta! Du verkar ha problem med dina partner.

Det sammantagna paketet av skattehöjningar ger en kraftigt försämrad möjlighet för människor som är beroende av bilen för att klara sig till jobbet, affären, fotbollsträningen eller fritis. De människorna får kraftigt försvårade möjligheter att leva på landsbygden.

Ni tar inte ens de pengarna till skattesänkningar. Nettoeffekten av era förslag är kraftigt höjda skatter på arbete. Det är det som är ert budgetalternativ. Ni har svikit idén med skatteväxling. Inte nog med att den är orealistiskt utförd i era förslag. Ni sviker hela den grundtanke som ni har haft. Det är det som är det märkliga.

När vi har röstat emot de förslag som ni har lagt fram tidigare har det ofta varit för att det i praktiken har varit en skattehöjning. Vi sänker skatten på arbete. Det är det vi har satsat energin på. Det gör inte Miljöpartiet längre.

Anf. 71 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Om man nu värnar grön skatteväxling kan man inte bara sänka skatten på arbete. Det är vad ni gör med gigantiska 80 miljarder.

Det är inte grön skatteväxling. Kommer ni att ha sådana förslag framöver? Kommer ni verkligen att stå för den gröna skatteväxling som ni nu vurmar så för? Jag har inte sett det hittills.

Valet står nu mellan en rödgrön regering med en klimativänlig, modern och grön ekonomi som gör att vi lättare kan ställa om och ge miljontals nya jobb. Vi kanske kan se till att bli världsledande i det med ett näringsliv som vi stöder i en sådan omställning. Det handlar om det eller en regering som helt verkar resignera inför klimatfrågan, som inte förstår betydelsen av den stora viktiga frågan.

Anf. 72 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru talman! Sverige är på väg ur den kanske svåraste ekonomiska krisen världsekonomin har genomgått. Vi ser en tillväxt på 2 ½ procent i år och strax över 3 procent åren därefter.

Vi har tappat 100 000 jobb, men vi ligger ändå väsentligt högre i sysselsättning än vad vi gjorde 2006. I februari 2010 låg vi 60 000 högre än vad vi gjorde i februari 2006. Det är inte bara prognoser som visar att vi har klarat krisen väl. Det är också utfallen på arbetsmarknaden som ger den tydliga indikationen.

Frågan är nu: När kommer jobben och hur länge kan de växa? Vårt svar är tydligt. Det är arbetslinjen. Det handlar om att göra det mer lönsamt att anställa, mindre krångligt och mer attraktivt att driva företag. Samtidigt ska vi förstärka arbetslinjen. Fler ska vara på arbetsmarknaden. Människor ska inte föras ut i utanförskap.

Det handlar om sammanhållning. Vi ska hålla ihop samhället. Med hjälp av arbetslinjen, med hjälp av kunskap och genom att sätta välfärden i centrum ska vi ha ett samhälle där alla medborgare får goda livsmöjligheter.

Vi ska ta ansvar för starka offentliga finanser. Det är vårt alternativ. Då kan vi möta även nästa kris.

Vi har ett val i höst. Då ska vi pröva alternativen. Nu går larmet över svensk ekonomi. Det är fara å färde. Det är ett allvarligt läge. Det finns en risk att vi får en vänsterregering till hösten. Vi vet vad den har för avsikt att göra.

Det är ett jobbstopp Socialdemokraterna planerar att genomföra. Det blir 10 miljarder dyrare att anställa unga människor, näst intill en avtalsrörelse ovanpå avtalsrörelsen. Har ni funderat igenom vad det betyder?

Det ska krånglas till. RUT- och ROT-avdrag ska tas bort och förmögenhetsskatt återinföras. Det ska bli straffbeskattning på dem som utbildar sig och tar extra ansvar.

Arbetslinjen ska monteras ned. Kärnan i den socialdemokratiska politiken är en kraftig utbyggnad av bidragssystemen, 16–17 miljarder i höjda bidrag och Ams-åtgärder, finansierat med kraftigt höjda skatter på låg- och medelinkomsttagare.

Det är en politik som kommer att bryta sysselsättningstillväxten och riskera att köra in svensk ekonomi i flaskhalsar. Sysselsättningsökningen bryts, och arbetslösheten biter sig fast.

Det är en mycket farlig politik som vi måste uppmana väljarna att ta på fullt allvar. För Socialdemokraterna är beredda att genomföra ett jobbstopp. Det är därför vi ska säkra att vi inte tar de riskerna i höstens val.

Jag har inga problem med Miljöpartiets miljöpolitik. Det är ett ansvarsfullt alternativ att ta hand om Sverige när det gäller miljön.

Men låt oss titta på jobbpolitiken. Och låt oss göra det ur ett glesbygds- och landsbygdsperspektiv. Det blir 2 kronor i höjd bensinskatt, en svartväxling väl beskriven av Roger Tiefensee och Stefan Attefall.

Man höjer inkomstskatterna *och* bensinskatterna. Det är en svartväxling.

Det är en kilometerskatt. Det handlar om 2 kronor. Man kör långa sträckor med lastbilar. 90 procent av rundtimret i Sverige går på lastbil. De lastbilarna måste tankas. En kilometerskatt, 2 kronor per kilometer, är en kostnadsökning på 200 000–300 000 kronor för en åkare som kör med en bil på långtransport.

Det handlar om att avveckla energin, att lägga på nya miljökrav på basindustrin, att skärpa kraven på djurhållningen, att avveckla väginvesteringarna, att ta tillbaka RUT- och ROT-avdrag. Det är Miljöpartiets alternativ.

Har ni någonsin satt er ned och analyserat vad det betyder för människors möjligheter att leva utanför storstadsområdena? Det är alldeles förödande.

När jag tittar på min egen hembygd är det med skogen och jorden som människor arbetar. Därutöver måste de oftast använda bilen för att komma till sina arbeten.

Alla de sakerna försvåras dramatiskt. Det är ingen som tvivlar på att vi behöver göra mer när det gäller miljöskatterna på sikt. Det är ingen som tvivlar på att vi har ett ansvar för klimatet.

Men 2 kronor i bensinskatt, 2 kronor i kilometerskatt, och ovanpå det en överreglering av jordbruket som leder till mer och mer avveckling av vår landsbygd är en utflyttningspolitik. Flyttlassen och avfolkningen skulle ta fart på nytt.

Detta menar Miljöpartiet på fullt allvar att de ska genomföra. Först har de lagt sig som en grön dörmatta för Thomas Östros jobbstoppspolitik. Sedan lanserar de en egen bombmatta av åtgärder för att slå ut jobben utanför storstäderna.

Detta, mina damer och herrar, är en politik som vi måste sätta stopp för. Vi ska ha jobb i hela Sverige. Människor ska ha möjlighet att gå till ett arbete, för de behöver arbetskamrater. Människor ska ha en känsla av stolthet över egen försörjning.

Det är därför full sysselsättning är grunden för trygghet. Det är därför full sysselsättning är grunden för att vi ska klara välfärden. Det är därför full sysselsättning är grunden för ett samhälle som håller ihop. Det är därför vi måste ha en politik som gör att det lönar sig bättre att arbeta, att fler företag startas och att fler företag anställer. Det är den politiken vi föreslår.

I vänsterkoalitionen ingår också Vänsterpartiet. Jag kan i vissa stycken ha stor respekt för Vänsterpartiets politik. Man vill satsa mer pengar på välfärden, på kommuner och landsting. Det är en självklarhet att man kan känna sympati för den politiken.

Men det handlar inte bara om det. Det handlar också om kraftiga skattehöjningar för företagen, kraftigare än till och med Socialdemokraterna har lyckats få ihop. Ovanpå Socialdemokraternas 10 miljarder i

ungdomsarbetsgivaravgifter vill nämligen Vänsterpartiet höja ytterligare 1 procent, bolagsskatten därtill.

Vad skulle det betyda i detta läge? Jo, kraftigt höjda lönekostnader när ekonomin precis är på väg ur lågkonjunkturen, när vi precis ser hur efterfrågan börjar dra fram de nya jobben, när vi precis ser att det är nu det står och väger. Då vill man slå till med kraftigt höjda skatter på företagande och anställning. Det är alldeles självklart att det skulle leda till färre jobb.

Resultatet av den samlade politiken, det vill säga Socialdemokraternas jobbstopp, Vänsterpartiets vurm för att jaga ut företagare och Miljöpartiets avfolkningsbrygd, är naturligtvis att vi får en arbetslöshet som stannar på en hög nivå och en sysselsättning som inte ökar. Då har vi inte resurser till välfärden. Då har vi inte resurser för att bygga upp nya överskott i de offentliga finanserna. Då står Sverige sämre rustat för att möta nästa kris.

Sverige behöver en regering som kan föra en aktiv politik, som begär ett mandat för att förstärka arbetslinjen, som begär ett mandat för att förstärka sammanhållningen, som begär ett mandat för att ha starka offentliga finanser och som begär ett mandat för att prioritera välfärdens kärna. Det är därför vi ska ha en alliansregering också efter höstens val. (Applåder)

I detta anförande instämde Lars Elinderson, Ann-Charlotte Hammar Johnsson och Peder Wachtmeister (alla m).

Anf. 73 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Fru talman! Anders Borg har visat sig vara något av en virtuos när det gäller att tricksa med siffror. För att få en sysselsättningsökning pratar han denna gång om perioden februari 2006 till februari 2010. Han måste alltså gå in på den socialdemokratiska regeringens regeringsperiod för att plocka hem de jobb som skapades så starkt under slutet av den förra mandatperioden.

Faktum är att svensk arbetslöshet har utvecklats sämre än Europas genomsnitt. Vi har högre arbetslöshet än Tyskland och Belgien. Vi har lika hög arbetslöshet som Finland. Det är någonting unikt i vår historia. Det är Anders Borgs orättviseexperiment som har misslyckats.

I dag har vi dock fått ett namn på det misslyckandet. Det heter jobbstopp. När Anders Borg är riktigt optimistisk hoppas han att vi om fyra år är tillbaka på den sysselsättnings- och arbetslöshetsnivå som gällde för fyra år sedan. Åtta år av jobbstopp är vad Anders Borg begär mandat för av svenska folket.

Det kommer han inte att få, för människor vill ha en jobbpolitik som ökar sysselsättningen. Vad är det som gör att Anders Borg inte förstår hur viktigt det är med en jobbpolitik? Människor behöver kunna försörja sig själva. Det kommer en stolthet av att ha ett arbete; det vet vi i arbetarrörelsen in i benmärgen. Vi vet också att den stoltheten inte kommer sig av att hota att kasta ut sjuka människor i fattigdom. Vi vet att det inte kommer fler jobb för att man ökar klyftorna.

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Vi har i dag fått ett enda exempel på jobbpolitik från Anders Borg. Det är avdrag för hushållsnära tjänster som oberoende bedömare säger ger 800 jobb à 800 000 kronor styck. En jobbpolitik måste väl ändå vara bredare än så.

Dessutom kräver jag av dig, Anders Borg, att du förklarar varför högre skatt för pensionärer skulle skapa arbeten. Beskriv också det moraliska vägvalet att säga till våra pensionärer att de ska betala en högre skatt än löntagare efter att ha arbetat ett hårt, långt och strävsamt liv! (Applåder)

Anf. 74 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Jag får beklaga, men det finns något mekaniskt över Thomas Östros sätt att upprepa sin svartmålning av Sverige. Om vi jämför rätt månad för rätt månad är det en sysselsättningsökning med 64 000 jämfört med 2006. Vi kan naturligtvis jämföra andra månader, och då är det en kraftig sysselsättningsökning även mellan januari 2006 och januari 2010. Det beror på att vi har fört en jobbpolitik, en aktiv, keynesiansk, stimulerande efterfrågepolitik för att motverka krisen.

Låt oss nu ta det jobbstopp som Östros satt samman politiken för med mekanisk noggrannhet. Först är det en rejäl arbetsgivaravgiftshöjning, en fördubbling av anställningskostnaden för unga precis när ekonomin börjar ta fart. Det är nästan lika mycket som Metall- eller Handelsavtalet i ökade kostnader, en avtalsrörelse ovanpå avtalsrörelsen.

Ovanpå detta finns flaskhalsarna. Det går inte att hitta en åtgärd i ert program som inte förvärrar flaskhalsarna. Det är som en manual för att försämra arbetsmarknadens funktionssätt. Jobbskatteavdrag, a-kassa, sjuk- och förtidspensionsreformerna tas tillbaka – det är som en manual för att försämra svensk ekonomis funktionssätt. Det är därför det är ett jobbstopp.

Det finns tre grundläggande frågor: Hur får vi fler människor i arbete genom att höja arbetsgivaravgifterna kraftigt i början på en återhämtning? Hur klarar vi flaskhalsarna genom att förvärpa dem när vi ser en återhämtning? Hur ska vi klara välfärden genom ett jobbstopp?

Alla dessa frågor vägrar Thomas Östros ens att gå i närheten av. Han har nämligen inga svar. (Applåder)

Anf. 75 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Fru talman! Mekaniken har varit rörande. Jag minns särskilt replikskiftet med Mikaela Valtersson där mekaniken slog stopp. Anders Borg gapade efter luft, och sedan kom repliken att alla skulle lämna landet. Det känns inte som att finansministern är ute på seriösa vägar.

Ni har misslyckats med jobbpolitiken, och dessutom har arbetsmarknadens funktionssätt stadigt försämrats under de här åren. Svenskt Näringsliv rapporterar nu att det är brist på yrkesarbetare trots att vi har massarbetslöshet. Varför är det så? Jo, för ni har lagt hela tyngdpunkten på att hota människor med sönderslagen ekonomi och säga att då blir det arbeten. Det dessa människor hade behövt var en yrkesutbildning, en möjlighet att komma tillbaka i arbete, en aktiv arbetsmarknadspolitik. Det blev passiv förvaring i garantier i stället.

Dessutom har ni en idé om att straffbeskattning av pensionärer ger arbete. Men Anders Borg vägrar tala om detta.

Vi har haft tusentals på torget i dag som kräver en enda sak: rättvis beskattning. Vi rödgröna är tydliga. Ja – vi ska tillbaka till rättvis beskattning. Vi ska respektera våra pensionärer.
(Applåder)

Anf. 76 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Thomas Östros representerar en politik som i grund och botten skulle göra att vi hade färre människor i anställning. Därför representerar han en orättvis politik. Det var därför Socialdemokraterna misslyckades med sammanhållningen och rättvisan under den förra mandatperioden.

Det är inte det att det *kan* vara så här eller att det finns risker med detta, utan det är alldeles uppenbart att om man lägger en avtalsrörelse ovanpå en avtalsrörelse och höjer kostnaderna så kraftigt som ni tänker göra – vad händer? Självklart blir det färre anställningar. Drar man åt alla flaskhalsar man kan hitta i svensk ekonomi stiger självfallet kostnaderna. Självfallet kommer inflationen. Självfallet biter sig arbetslösheten fast på en mycket hög nivå.

Det är bara att beklaga att Thomas Östros med sådan precision utformat ett jobbstopp.

Anf. 77 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Fru talman! För drygt någon vecka sedan kom Sveriges Kommuner och Landsting med en prognos över det framtida finansieringsbehovet för kommuner och landsting som landade på en väldigt hög siffra och en väldigt kraftig skattehöjning.

Min fråga till finansministern är hur detta ska lösas. Är det så att välfärden kan bestå i att vi alla anställer varandra i kommunen eller landstinget? Någon måste väl finansiera landstinget och kommunernas utgifter?

Min enkla fråga till finansministern är: Producerar ni pengar och resurser i Finansdepartementet? Är det därifrån finansieringen ska tas?

Anf. 78 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Det är inte utan att man undrar hur svaret ska ges på Carl B Hamiltons fråga. Det är så det ser ut i den politiska debatten.

Vi producerar resurser i Sverige genom att arbeta. Människor går till sitt arbete och utför tjänster och producerar varor. Hur många sådana varor vi kan producera när vi arbetar beror naturligtvis på vilken teknik vi använder. Vad är det då som avgör välbståndet? Det är hur socialförsäkringar, skatter och andra system är utformade så att vi ser hur många som arbetar eller inte. Läger vi på stora kommunalskattehöjningar blir det färre som arbetar.

Hur klarar vi den tekniska utvecklingen? Med kunskap, konkurrens, entreprenörskap och omvandling. Det är nyckeln. Där företagen producerar mer varor per timme blir det naturligtvis mer resurser.

Prot. 2009/10:104
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Vi kan inte trycka pengar. Det är ju där vi ser det grundläggande problemet med vänsterpolitiken. Man har ingen politik vare sig för arbete, för produktion eller för teknikutveckling. Det är det som gör att man inte heller till slut har några pengar till välfärd.

Anf. 79 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Fru talman! Det är ju lite överraskande, måste jag säga, att i den här debatten ha fått lyssna på så många inlägg med bristande samband mellan det producerande Sverige och det resursanvändande Sverige. Vi måste ju för att finansiera den gemensamma välfärden ha en starkare företagssektor. Vi måste ha en arbetslinje som hävdas i den delen av ekonomin, inte bara i kommuner och landsting. Vi måste ha en högre produktivitet per timme, det vill säga varje person måste producera mer, både i privat industri och i privat tjänstesektor och naturligtvis hålla nere kostnaderna.

Jag tror att det är väldigt viktigt att vi nu är överens finansministern och jag, naturligtvis – det kanske inte är så överraskande – om att den långsiktiga frågan om välfärdens finansiering inte kan lösas genom att vi ensidigt fokuserar på antalet fler anställda i kommuner och landsting och på arbetsmarknadspolitik.

Anf. 80 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Jag delar Carl B Hamiltons uppfattning. Det är klart att vi behöver offentliganställda. Det är en viktig del för att vårt samhälle ska fungera, inte minst för att klara tillväxt. Vi skulle inte ha en välutbildad arbetskraft utan lärare. Vi skulle inte ha en teknikutveckling utan universitet och forskning. Det är Carl B Hamilton och jag överens om.

Men det är också så att vi måste producera i företagen. Om vi inte producerar och gör det mer effektivt, om inte folk kommer in tidigare på arbetsmarknaden, arbetar mer och jobbar längre blir det mindre resurser till välfärden. I grund och botten kan vi bara klara välfärden långsiktigt genom att producera mer.

Anf. 81 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! Moderaterna försöker väl dölja effekterna av sin politik genom att jämt framstå som om de skulle vara i någon form av förändring. Lite av det nyaste är att det har kommit en ny klädkod. Damerna ska lämna pärlhalsbanden hemma och herrarna slips och kostym när de är ute bland vanligt folk. Man vågar liksom inte ens stå för den man är.

Det andra som har kommit är att man på kommundagarna ska lansera begreppet ”rättvisa på riktigt”. Hur trovärdigt är det?

Hundra tusen jobb har försvunnit. Arbetslösheten ökar, konstant dessutom. Ni har sänkt ersättningsnivåerna i a-kassan och höjt avgifterna så att 500 000 personer har tvingats lämna a-kassan. Är det rättvisa på riktigt?

Ni har förstört sjukförsäkringen. Ni har slängt ut sjuka människor utan försörjning och oroar väldigt många människor. Ni har också sänkt ersättningsnivån i sjukförsäkringen. Är det rättvisa på riktigt?

Ni har försämrat möjligheterna till deltidstämpling samtidigt som vi ser hur deltidslösheten ökar. Är det rättvisa på riktigt?

Allt det här leder till att socialbidragen ökar kraftigt i 90 procent av landets kommuner. Är det rättvisa på riktigt?

Samtidigt tvingar ni fram nedskärningar i kommuner och landsting, och 25 000 jobb har försvunnit. Är det rättvisa på riktigt?

Vi kan också se hur fattigdomen breder ut sig. Vi har hört siffror här i dag på att det har blivit en kvarts miljon fler fattiga under era fyra år. Samtidigt har ni gett den procent av befolkningen som har 1 miljon eller mer i inkomst lika mycket som de 25 procent som har lägst inkomst. Är det rättvisa på riktigt?

Jag skulle, fru talman, tro att Anders Borg svarar ja på den frågan. Han försöker blunda för den verklighet som breder ut sig, och det kanske är så man överlever som moderat.

Anf. 82 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Ulla Andersson är riksdagsledamot från Gävleborgs län och representerar en del av den landsbygd som Miljöpartiet har för avsikt att försöka avfolka med så stor kraft man kan. Jag måste faktiskt få ställa frågan hur det känns att ha en partner som ska höja bensinskatten med 16 miljarder och kilometerskatten med 6 miljarder. Vi bara undrar om Ulla Andersson har talat med industriarbetarna i Gävle om detta, med dem som arbetar i skogsbruket i länet, de som kör lastbilarna. Vi vet alla att lönsamhetsmarginalen i skogsbruket inte blir bättre när vi rör oss norrut. Vi förstår alla att det här kommer att ha förödande effekter för jord- och skogsbruk samt basindustri i Gävleborgs län.

När Ulla Andersson förklarar att regeringsmakten är värd att vi lägger ned betydande delar av basindustrin, vad svarar industriarbetarna i Gävleborgs län då? Vad säger de som arbetar med att röja, hugga och transportera skog? Är de tacksamma för kilometerskatten och bensinskatten som ska ta ifrån dem arbetet?

Jag ställde en fråga till Ulla Andersson tidigare. Jag vill gärna upprepa den. Under perioden 1998–2006 lyckades man öka förmögenhetskoncentrationen med 20 procent och lönespridningen med 20 procent. Om det nu är så att vi får en rödgrön regering i framtiden – någon gång kan ju det hända – vad är då viktigast? Är det att förstärka förmögenhetskoncentrationen med 20 procent igen eller är det att öka lönespridningen med 20 procent? Vilket är det viktigaste resultatet av vänsterpolitiken, ökad förmögenhetskoncentration eller ökad lönespridning? Jag vill gärna ha svar på de frågorna av Ulla Andersson.

Anf. 83 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! I Gävleborg har vi 18 000 arbetslösa som har 300 jobb att dela på. Anders Borg tycker att de ska straffas både med högre skatt och med en sänkt a-kassenivå. Jag tycker inte att det är rättvisa på riktigt.

Jag vet att vi i Gävleborg bryr oss om både jobb, miljö och rättvisa. Därför är jag övertygad om att det kommer att bli ett väldigt rött och grönt resultat när Gävleborg går till valurnorna i höst. Jag skulle också tro att vi står här den 19 september på kvällen och får se en politik som satsar på fler jobb, ökad rättvisa och en miljöomställning. Jag tror att de sakerna hänger samman. Vi har ett ansvar att ta för alla de tre områdena.

Du svarade inte mig, Anders Borg. Kommunerna i Gävleborgs län har det himla tufft. De har alltför stora barngrupper, och de tvingas säga upp folk för att du i stället satsar pengar på att sänka skatten för dem som har det väldigt gott ställt – 10 procent har fått lika mycket som 60 procent med lägst inkomster. Du kunde ha lagt en del av de pengarna på kommunerna i Gävleborgs län.

Anf. 84 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Jag skulle gärna vilja följa Ulla Anderssons diskussioner med industriarbetarna i Gävle kring 2 kronor i bensinskatt. Långa transportsträckor till och från jobbet ska bli ännu dyrare. 2 kronor i kilometer-skatt betyder att 6 miljarder dras in på transportsektorn. Det är 200 000–300 000 för en långtradare som går på långdrift.

Basindustrin – ursäkta, men det är faktiskt Ulla Andersson som representerar det enda partiet som vill avveckla kärnkraften. Miljöpartiet, De rödgrönas dörrmatta, har ju inte ens med någon kärnkraftsavveckling i sitt valmanifest. Det får man väl säga är en av de mer intressanta partipolitiska nyheterna i Sverige. Det enda parti som över huvud taget tittar på kärnkraftsavveckling är Vänsterpartiet, eftersom dörrmattorna i Miljöpartiet har lagt sig så platt.

Rättvisan – jobbstoppspolitikens leder till mer av skillnader. Vad var viktigast? Var det förmögenhetskoncentrationen eller löneskillnaderna? Vilket var viktigast?

Anf. 85 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Det är i varje fall underhållande att lyssna på Anders Borg.

Regeringens bärande ideologiska idé under mandatperioden har ju varit jobbskatteavdraget, att sänka skatten för människor som redan har det bra ställt och att samtidigt försämra trygghetssystemen för människor som är sjuka eller arbetslösa. Det har varit politikens kärna att kombinera sänkta skatter med försämringar för människor som redan har det svårt. Det skulle leda till fler jobb. Det skulle leda till högre pensioner, till färre sjuka. Jag vet inte allt som skulle lösas med en skattesänkning. Människor skulle antagligen bli lyckligare.

Det här har varit den enda vägens politik. Gamla moderater såväl som nya har samma recept. Ni har tidigare argumenterat väldigt tydligt för den politiken. Tidigare under mandatperioden har finansministern sagt att pensionärerna inte ska få någon skattesänkning utan försvarat jobbskatteavdraget och hävdade att pensionärerna kommer att tjäna på det. Nu retire-rar ni och föreslår en skattesänkning för pensionärer.

Ni har förut höjt avgifterna till a-kassan kraftigt, för att sedan när ni fick mycket kritik sänka dem något när ni såg konsekvenserna.

Ni har förut sänkt taket till a-kassan, för att nu avisera eventuellt höjt tak i framtiden.

Ni har genomfört stora försämringar i sjukförsäkringen, för att sedan ändra tillbaka på en del punkter när ni fick hård kritik.

I sitt första anförande sade finansministern att jobben nu kommer. Det finns nu 100 000 fler arbetslösa.

Jag skulle vilja fråga Anders Borg vilka besked ni har i dag om er politik. Vad är det för ekonomisk politik ni kommer att driva nästa mandatperiod? Har ni insett att tillvaron är lite mer komplex och bytt spår? Har ni en annan politik när ni nu väl backar på punkt efter punkt i er politik? Är det fortsättningsvis sänkta skatter och sämre ekonomi varje månad för människor som redan har det dåligt ställt som också ska vara den bärande delen i er politik? Det skulle vara bra att få ett besked.

Anf. 86 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Mikaela Valtersson är vänsteralliansens tragiska dörrmatta. Här har vi Thomas Östros jobbstopp med förmögenhetsskatt, 10 miljarder i höjda arbetsgivaravgifter för unga människor, 14 miljarder i förstärkt a-kassa. Allt detta ska Miljöpartiet äta upp i den gemensamma motion man nu ska väcka. Man har redan i sitt valmanifest skrivit bort kärnkraftsavvecklingen. Det finns inte ett ord med om en enda reaktor. Det är mycket fascinerande. Det är en stor politisk nyhet. Miljöpartiet har inte längre en kärnkraftspolitik.

Men en seriös diskussion vill inte Mikaela Valtersson ha. Hur har ni tänkt när ni har kokat ihop den här politiken? Det är fråga om 2 kronor i bensinskatt omedelbart och 2 kronor i kilometerskatt. Hur ska djurhållningen, basindustrin och energin hänga ihop? Hur ska människor kunna leva på landet? Har ni över huvud taget räknat igenom vad det här betyder för ett litet skogsbruk eller för en kille som kör en skogsröjningsmaskin? De som gör detta arbete i dag är ofta små entreprenörer med små marginaler. De kan inte föra över kostnaden på någon annan. Åkarna får 200 000–300 000 i ökade kostnader. Det är 200 000–300 000 för en kille eller tjej – oftast är det dock killar – som kör lastbil åt skogsindustrin.

Jag tycker att det är helt fascinerande att Miljöpartiet har lyckats koka ihop den här landsbygdsfientliga politiken. Jag har stor respekt för Miljöpartiet som miljöparti, men när det gäller att producera jobb och skapa förutsättningar för människor att leva i hela landet har Miljöpartiet och Mikaela Valtersson satt en avfolkningspolitik på papper.

Anf. 87 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Det är intressant att lyssna på Anders Borg och de övriga borgerliga kollegerna när ni ska försöka hålla ihop resonemanget i kampanjen ”Krossa Miljöpartiet”.

Först säger du att du har stor respekt för vår miljöpolitik, att vi har en trovärdig miljöpolitik, och sedan säger du alla delar i den miljöpolitiken. Först säger du att vi är den största dörrmattan, och sedan räknar du med att vi får igenom alla förslag. Först säger du att Miljöpartiet är tokradikalt, samtidigt som Carl B Hamilton säger att Miljöpartiet har förlorat sin själ.

Vad är er linje? Jag tror att ni måste jobba lite till i kampanjverkstaden för att få det här att hålla ihop.

Vi har här hört över tre timmars debatt i dag utan ett enda besked till väljarna om vad som kommer att hända på vare sig jobb-, klimat- eller välfärdsområdet nästa mandatperiod – annat än att det bara blir mer på samma inslagna väg som har lett till högre arbetslöshet, färre människor i trygghetssystemen och ingen klimatpolitik.

(Applåder)

Anf. 88 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Nu har vi lyssnat till Mikaela Valtersson igen. Det alldeles speciella med Miljöpartiet är att de talar om demokrati och politik som något allvarligt. Det är något som väljarna ska förhålla sig till i val och tänka igenom noggrant. Men de talar aldrig om sin egen politik, nämligen den avfolkningsbrygd de har satt ihop.

Har vi någonsin i fråga om bensinskatten hört någon från Miljöpartiet ställa sig upp i en tv-studio och säga att för dem som kör 2 000 mil ska det bli 4 000 kronor i högre kostnader per år, att Miljöpartiet erbjuder en sönderslagen ekonomi till dem som måste pendla till sina arbeten samt att de som jobbar i transportsektorn och i skogsbruket ska erbjudas en sönderslagen ekonomi? Miljöpartiet ska slå hårt mot dem som försöker försörja sig på landsbygden – dock inte med några feta marginaler eftersom det inte är så svenskt jordbruk fungerar i dag. Det är Miljöpartiets politik. Det är en politik för avfolkning och utflyttning. Det är en flyttlasspolitik. Att den skulle komma tillbaka till Sverige i form av Miljöpartiet är djupt förvånande.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Propositionen bordlades.

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för denna proposition skulle förlängas till *måndagen den 3 maj*.

3 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan

Andre vice talmannen meddelade att *fredagen den 16 april kl. 13.30* skulle bordläggningsplenum äga rum. Tidigare aviserat interpellations-svar kl. 9.00 skulle utgå.

4 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositioner

2009/10:180 till finansutskottet

2009/10:202 till näringsutskottet

2009/10:205 till utrikesutskottet

EU-dokument

KOM(2010)95 till justitieutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 8 juni*.

Anmälades och bordlades

Propositioner

2009/10:99 Vårtilläggsbudget för 2010

2009/10:210 Patientsäkerhet och tillsyn

Skrivelser

2009/10:102 Utvecklingen inom den kommunala sektorn 2009

2009/10:195 Redovisning av skatteutgifter 2010

Motioner

med anledning av prop. 2009/10:115 En ny radio- och tv-lag

2009/10:K13 av Berit Andnor m.fl. (s, v, mp)

med anledning av prop. 2009/10:148 Företagsutveckling – statliga insatser för finansiering och rådgivning

2009/10:N14 av Tomas Eneroth m.fl. (s, v, mp)

med anledning av prop. 2009/10:155 Svenska miljömål – för ett effektivare miljöarbete

2009/10:MJ4 av Sinikka Bohlin (s)

2009/10:MJ5 av Sinikka Bohlin (s)

2009/10:MJ6 av Tina Ehn m.fl. (mp, s, v)

med anledning av prop. 2009/10:156 Regionalt utvecklingsansvar i vissa län

2009/10:K11 av Christer Engelhardt (s)

2009/10:K12 av Berit Andnor m.fl. (s, v, mp)

med anledning av prop. 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet

2009/10:Ub13 av Rossana Dinamarca m.fl. (v)

2009/10:Ub14 av Mats Pertoft m.fl. (mp)

2009/10:Ub15 av Marie Granlund m.fl. (s)

med anledning av prop. 2009/10:170 En enklare plan- och bygglag

2009/10:C13 av Sonia Karlsson och Christina Axelsson (s)

2009/10:C14 av Sonia Karlsson och Christina Axelsson (s)

2009/10:C15 av Sonia Karlsson och Christina Axelsson (s)

2009/10:C16 av Carina Moberg m.fl. (s, v, mp)

2009/10:C17 av Jan Lindholm m.fl. (mp)

med anledning av prop. 2009/10:172 Kärnkraften – förutsättningar för generationsskifte

2009/10:N15 av Tomas Eneroth m.fl. (s, v, mp)

2009/10:N16 av Eva Selin Lindgren och Solveig Ternström (c)

2009/10:N17 av Sven Bergström (c)

Prot. 2009/10:104
15 april

med anledning av prop. 2009/10:173 Kärnkraften – ökat skadeståndsansvar

2009/10:C18 av Carina Moberg m.fl. (s, v, mp)

2009/10:C19 av Eva Selin Lindgren och Solveig Ternström (c)

med anledning av prop. 2009/10:179 Förtydligande av uppdraget för Vattenfall AB (publ)

2009/10:N18 av Kent Persson m.fl. (v, s, mp)

med anledning av prop. 2009/10:188 Nationell sfi-bonus

2009/10:A14 av Berit Högman m.fl. (s, v, mp)

EU-dokument

KOM(2010)135 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén Kommissionens arbetsprogram för 2010 Tid för handling

6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 15 april

2009/10:720 Handels- och investeringsbojkott mot Burma

av *Ameer Sachet* (s)

till statsrådet Ewa Björling (m)

2009/10:721 Trädgårdsnäringen

av *Michael Hagberg* (s)

till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2009/10:722 Asean och demokrati

av *Ameer Sachet* (s)

till statsrådet Ewa Björling (m)

2009/10:723 Misshandel av barn

av *Alice Åström* (v)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2009/10:724 Uppdrag för sjukskrivna

av *LiseLotte Olsson* (v)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2009/10:725 Preskription av utdömda straff

av *Lennart Sacrédeus* (kd)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2009/10:726 Tillståndsprövningen av Shells provborrning

av *Christin Hagberg* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 20 april.

Anmäldes att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 15 april

2009/10:688 Nedsärning av konsumentvägledning

av *Egon Frid* (v)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 20 april.

8 § Kammaren åtskildes kl. 16.16.

Förhandlingarna leddes

av talmannen från sammanträdet början till och med 2 § anf. 48 (delvis)

och

av andre vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ANDERS FORSBERG

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Bordlägningsdebatt med anledning av vårpropositionen	1
Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m)	1
Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s)	5
Anf. 3 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	8
Anf. 4 THOMAS ÖSTROS (s) replik	9
Anf. 5 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	9
Anf. 6 THOMAS ÖSTROS (s) replik	10
Anf. 7 STEFAN ATTEFALL (kd) replik	10
Anf. 8 THOMAS ÖSTROS (s) replik	10
Anf. 9 STEFAN ATTEFALL (kd) replik	11
Anf. 10 THOMAS ÖSTROS (s) replik	11
Anf. 11 CARL B HAMILTON (fp) replik	12
Anf. 12 THOMAS ÖSTROS (s) replik	12
Anf. 13 CARL B HAMILTON (fp) replik	13
Anf. 14 THOMAS ÖSTROS (s) replik	13
Anf. 15 ROGER TIEFENSEE (c) replik	14
Anf. 16 THOMAS ÖSTROS (s) replik	14
Anf. 17 ROGER TIEFENSEE (c) replik	15
Anf. 18 THOMAS ÖSTROS (s) replik	15
Anf. 19 ROGER TIEFENSEE (c)	16
Anf. 20 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	17
Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c) replik	18
Anf. 22 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	18
Anf. 23 ROGER TIEFENSEE (c) replik	19
Anf. 24 CARL B HAMILTON (fp)	19
Anf. 25 ULLA ANDERSSON (v) replik	20
Anf. 26 CARL B HAMILTON (fp) replik	21
Anf. 27 ULLA ANDERSSON (v) replik	21
Anf. 28 CARL B HAMILTON (fp) replik	22
Anf. 29 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	22
Anf. 30 CARL B HAMILTON (fp) replik	23
Anf. 31 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	23
Anf. 32 CARL B HAMILTON (fp) replik	23
Anf. 33 STEFAN ATTEFALL (kd)	24
Anf. 34 ULLA ANDERSSON (v) replik	25
Anf. 35 STEFAN ATTEFALL (kd) replik	25
Anf. 36 ULLA ANDERSSON (v) replik	26
Anf. 37 STEFAN ATTEFALL (kd) replik	26
Anf. 38 ULLA ANDERSSON (v)	27
Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	30
Anf. 40 ULLA ANDERSSON (v) replik	30
Anf. 41 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	31
Anf. 42 ULLA ANDERSSON (v) replik	31
Anf. 43 ROGER TIEFENSEE (c) replik	31
Anf. 44 ULLA ANDERSSON (v) replik	32

Anf. 45	ROGER TIEFENSEE (c) replik	32
Anf. 46	ULLA ANDERSSON (v) replik	33
Anf. 47	CARL B HAMILTON (fp) replik	33
Anf. 48	ULLA ANDERSSON (v) replik	34
Anf. 49	CARL B HAMILTON (fp) replik	34
Anf. 50	ULLA ANDERSSON (v) replik	34
Anf. 51	STEFAN ATTEFALL (kd) replik	35
Anf. 52	ULLA ANDERSSON (v) replik	35
Anf. 53	STEFAN ATTEFALL (kd) replik	36
Anf. 54	ULLA ANDERSSON (v) replik	36
Anf. 55	MIKAELA VALTERSSON (mp)	37
Anf. 56	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	40
Anf. 57	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	40
Anf. 58	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	41
Anf. 59	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	41
Anf. 60	ROGER TIEFENSEE (c) replik	42
Anf. 61	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	42
Anf. 62	ROGER TIEFENSEE (c) replik	43
Anf. 63	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	43
Anf. 64	CARL B HAMILTON (fp) replik	44
Anf. 65	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	44
Anf. 66	CARL B HAMILTON (fp) replik	44
Anf. 67	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	45
Anf. 68	STEFAN ATTEFALL (kd) replik	45
Anf. 69	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	46
Anf. 70	STEFAN ATTEFALL (kd) replik	46
Anf. 71	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	46
Anf. 72	Finansminister ANDERS BORG (m)	47
Anf. 73	THOMAS ÖSTROS (s) replik	49
Anf. 74	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	50
Anf. 75	THOMAS ÖSTROS (s) replik	50
Anf. 76	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	51
Anf. 77	CARL B HAMILTON (fp) replik	51
Anf. 78	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	51
Anf. 79	CARL B HAMILTON (fp) replik	52
Anf. 80	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	52
Anf. 81	ULLA ANDERSSON (v) replik	52
Anf. 82	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	53
Anf. 83	ULLA ANDERSSON (v) replik	53
Anf. 84	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	54
Anf. 85	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	54
Anf. 86	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	55
Anf. 87	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	55
Anf. 88	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	56
3 §	Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan	56
4 §	Hänvisning av ärenden till utskott	56
5 §	Bordläggning	57
6 §	Anmälan om frågor för skriftliga svar	58

